Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

Брой 131 ● 4 декември 1973 ● 25 ст.

Издание на ЦС на БСФС



СПОРТЪТ ДАВА ПРИЯТЕЛИ стр. 10

ТРИ ПЪТИ МАРИЯ!

стр 8-9

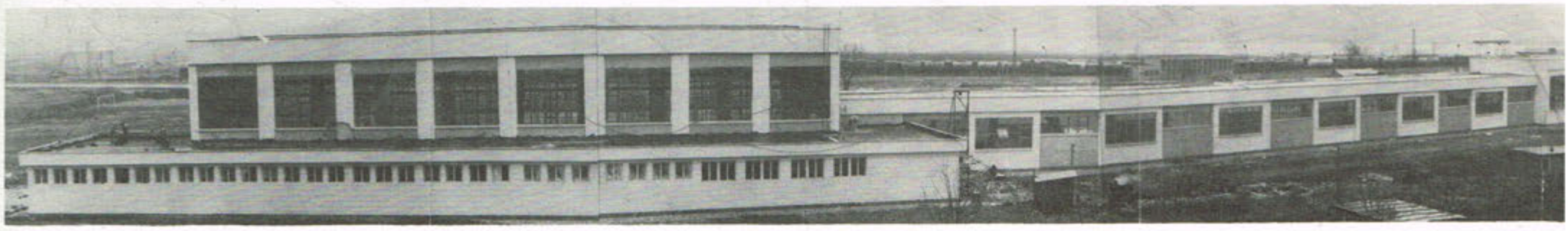


ИМА ДНИ НА ТЪГА ▶ стр. 3

ФАНТАСТИЧНОТО СТАВА РЕАЛНО... ▼ стр. 7







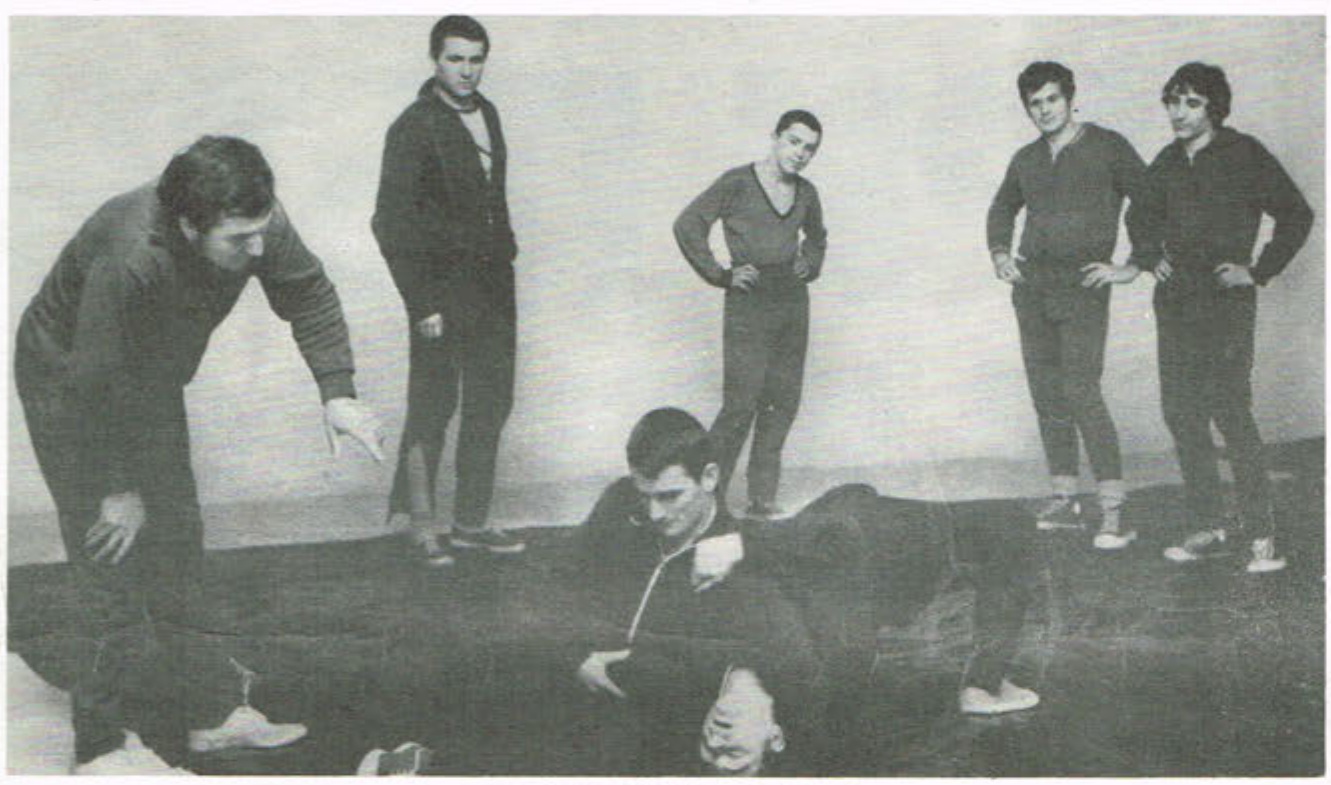
ЩЕ ЧУЕМ ЛИ ЗА ВРАЦА?

ТАЗИ ЗИМА ВРАЧАНСКИТЕ ЛЕКОАТ
ТИ НАЙ-НАКРАЯ ЩЕ НАМЕРЯТ НОРМ
НИ УСЛОВИЯ ЗА РАБОТА – НОВА
ЗАКРИТА 200-МЕТРОВА ПИСТА

СТАНЕ ли дума за спорт във Враца и окръга, разговорът неизменно се насочва към вечната тема – футбола. Тема, залегнала като основна не само в споровете на любители и запалянковци, тема – предпочитана и от спортните ръководители на града и окръга. Това е така, защото далеч по-приятно е да се отчитат по съвещания и пленуми успехите. Далеч по-приятно е например да се каже, че тази година в елитния футболен от-

спортове, който най-масово заангажира младежите. Но колкото и да е всемогъщ,колкото и дае всеобемен, едва ли би могъл да олицетворява спортните интереси на цял окръг!

Какво всъщност е състоянието на останалите спортове? Защото ако до преди няколко години все пак се чуваше по нещичко за лекоатлетите, борците, а и не само за тях, то като че ли сега ехото съвсем заглъхна. . .





"АКО УСЛОВИЯТА СА МАЛКО ПО-ДОБРИ И АКО МОЖЕМ ДА ЗАДЪРЖИМ В ГРАДА МОМЧЕТАТА СИ, ВРАЦА ЩЕ СТАНЕ И БОРЦОВА СИЛА."

Снимки: Георги ДОЙЧИНОВ

бор намериха място 6 юноши, възпитаници на школата към дружеството. Отборът е в първата половина на таблицата, значи попълненията са надеждни, значи в школата се работи добре. Райков, Йотов, Тасев, а и сега младите Йончев и Митов – футболисти, преминали през националните гарнитури на страната. В окръжния съвет на БСФС не без гордост споменават за с. Койнаре, дългогодишен републикански селски първенец по футбол. Бутан, Глава, Чомаковци. . . но и тук само футбол.Това е хубаво, но може ли и правилно ли е да се отъждествява спортът на цял един окръг само с футбола! Не само че е неправилно, но и вредно. Разбира се, никой не иска да отрича успехите, никой не иска да принизява ролята на футбола като един от основните

ПЛУВАНЕТО Е НОВ СПОРТ ЗА ВРАЦА, НО МНОГО СКОРО ЩЕ СЕ ГОВОРИ ЗА НЕГО С УВАЖЕНИЕ



ПРИНОСЪТ на Враца към националния спорт е, най-меко казано, съвсем скромен. Двама участници в младежкия национален отбор по борба (класически стил) – Стоян Томов (кат. до 90 кг) и Венцислав Милачков (кат. до 100 кг), две волейболистки – националките Анка Божинова и Софка Начова, двама юноши – футболистите Йончев и Митов, и трима от академичното гребане – Петър Петров, Любомир Йорданов и Красимир Стоянов (при това и тримата дошли съвсем отскоро в града).Девет души за цял окръг, който има претенциите да бъде наричан спортен, е съвсем малко! И ако при тези спортове все пак има традиции и се работи, то при много от останалите картината е направо плачевна. Съдете сами – във Враца и окръга няма нито един гимнастически салон(!), ако не се броят физкултурните салони по училищата. Естествено няма гимнастика и в близко бъдеще не се виждат никакви перспективи за нейното развитие. 22 открити лекоатлетически писти, от които не всичките са годни, и крайно бедна база откъм съоръжения. А когато стане студено и не може да се води подготовка навън – принудителна продължителна почивка, за да се започне отново през пролетта онова, което е заучено през есента и забравено през зимата. В многото градове и села на окръга има само 14 открити плувни басейна, които не се ползват пълноценно, тъй като всичките нямат пречиствателни за водата. Дори и такъв спорт като вдигането на тежести в град Кнежа, спечелил своето признание, и той има незавидната участ на "сираче". Става дума за крайно тежките условия,при които се води задълбочена и упорита работа – няма сауна, няма отопление, няма нормално помещение (за тренировъчна зала е пригоден един разнебитен физкултурен салон, който в студените зимни месеци се превръща в. . . хладилник!).

Посетихме борцовия салон в спортната зала във Враца. Треньорът Иван Николов "изцеждаше" силите на своите възпитаници – юноши старша възраст (кл. стил). И не само изцеждаше, ами ги изпрати на "доизсушаване" в сауната. Изпрати ги и изплака болката си – салонът е маломерен, няма къде да се постави нормален тепих. Работа, работа. . . а някой покаже ли малко повече – пристигат от Плевен, Хасково, предлагат интернат и нищо вече не е в състояние да задържи "пилето в родното гнездо".

РАЗГОВАРЯХМЕ по този въпрос и с председателя на окръжния съвет на БСФС Влъчко Цветков и се оказа, че създаването на спортен интернат е изключително трудна работа. Имало всички благословии, но когато въпросът опрял до Министерството на просветата – ударили на камък. Можело да се мисли за такова нещо чак след 1975 г. Дотогава ще опитат да създадат 1-2 спортни паралелки с плуване, борба и лека атлетика, но талантливите деца ще продължават да „изтичат" към интернатите в страната.

Сблъскахме се и с друг парадокс: Мъжкият волейболен отбор се състезава във Втора "А" републиканска група. Волейболистите работят, тренират и не ползват никакви облекчения. Готвят се 5 пъти седмично по 2 часа – за месеца 45 часа, което прави годишно максимум 400 часа (според единната програма това са изискванията за пионерските отбори). Коментарът на този факт е излишен. При подобни натоварвания не могат да се очакват и големи,и трайни успехи.

Един малък ребус в окръга е квалификацията на треньорските кадри. Тя е направо незадоволителна. Повечето от треньорите са млади хора, без никакъв педагогически опит. Малцина от тях са завършили висше спортно образование, а за останалите са били достатъчни тримесечните курсове на федерациите. Някои бройки си стоят свободни просто поради факта, че няма кой да ги заеме. На целия този "оловносив" фон, като се постави и незадоволителната работа на секциите, картината добива съвсем сив вид.

ТАКОВА е състоянието на спорта в един спортен по дух окръг. Засега единчката утеха е футболът. Засега... Бъдещето на спортна Враца е един ведър епилог на горните редове. Или по-скоро едно ведро начало на сериозна работа, поставено неотдавна. Работа, плодовете на която ще видим в най-скоро време. Карат ни да мислим така не думи като "Това ще направим", "Така ще бъде", "Обещаваме", а констатациите "Това е така" и "Това е направено".

Става дума за школата по плуване. 400 деца и юноши от различните възрастови групи се готвят ежедневно в модерния закрит басейн съгласно последните изисквания на плувния спорт. От тях мази година няма да чакат точки за спартакиадата. От тях се иска методично да ов
ват спортното майсторство. С
възможности за това има. "А
тът идва с яденето" – казва н
ната поговорка. Врачани са ре
да привлекат в басейна и най-м
те жители на града – тези от
гучилищна възраст. Усилено с
гражда именно за тях нов за
плитък басейн, където да пр
първите си стъпки в този спорт

Става дума и за школата по
атлетика. 8 специалисти подго
над 400 деца и юноши, които в
лото на идната година ще пол
прекрасен дар – закрита писта
зебранова настилка.

Само от няколко месеца се заго
за академично гребане, а ето
край язовир "Дъбника" са почт
тови хангарите и съблекалните
ридорите се очертават, а в но
закрита писта е отредено мяс
закрит басейн. Напливът към
спорт е голям и в близкото бъ
врачанските гребци сигурно ще
зат вече в сметките.

И ако тази година Враца даде
ционални състезатели, то с у
ност може да се предполага, че
годарение на правилно поетия
техният брой ще се удвои и утр
грешките и слабостите, щом с
дени, без съмнение ще бъдат от
нени. Сили за това има – и у спо
ти, и у специалисти, и у деят
ръководители...

Всички тези важни проблем
спортна Враца и окръга ще б
предмет на основни обсъжда
дните на отчетно-изборните с
ния по секции и дружества.

Велизар ЗАХА

ИВАЙЛО АНГЕЛОВ ОТ С. СГУРИГРАД Е
ГОДИШЕН, НО НА УМЕНИЕТО МУ МО
ЗАВИДЯТ МНОЗИНА ОТ "БАТКОВЦИТЕ".



Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК
СТАДИОН "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"
СОФИЯ
Пощенска кутия 797
Тел. 87–71–62, телекс 22–736
Редакционна колегия: главен редактор–Недялко ДОНСКИ, Алекси МЛАДЕНОВ, Асен НЕЙКОВ, Ваня ВОЙНОВА, Димитър ДЖАРОВ (зам. главен редактор), Дочо ДОЧЕВ (художествен редактор), Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митьо ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, д-р Николай МИНЕВ, Петър ХАДЖИЙСКИ, Серафим СЕВЕРНЯК, Ясен АНТОВ.
Художествено оформление: Георги МАРКОВ
Държавен полиграфически комбинат "Димитър Благоев" 20121

ИМА ДНИ НА ТЪГА...

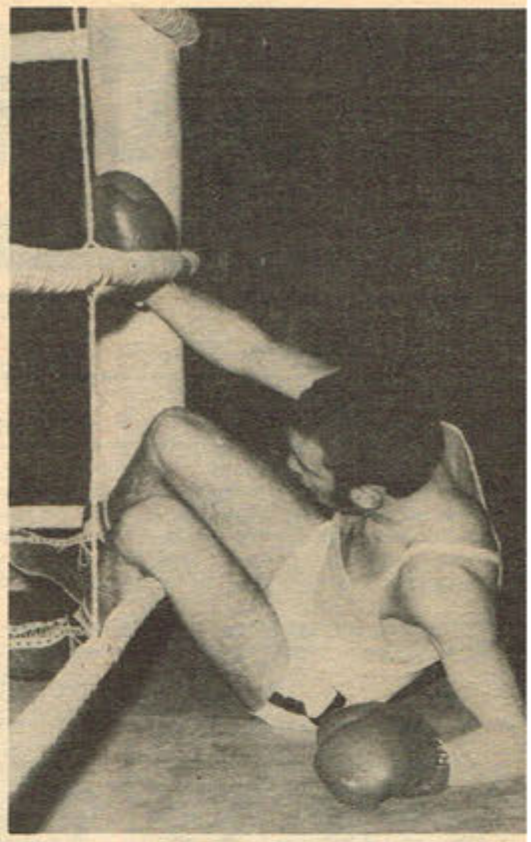
Не само в естрадните песни, поетичните ирки и нашето ежедневие... Има дни на тъга в живота на спортистите, независимо от къв "калибър" са те – многократни олимйски шампиони или обикновени състезатели. зависимо дали техните лица са ни "до болка знати" от кориците на вестници и спися, дали имената им са записани с главни бук- В световната спортна история или с наве- на глава трябва да напуснат полесражение- като безименни гладиатори...

Нека оставим настрана причините, довели до злополучния край – "бели петна" в подготовката, подценяване на съперника, малшанс или погрешна тактика. Така или иначе – победителят е уг, публиката има своя нов "идол", окупиран забавно от журналисти и фоторепортери. победените? За тях пътят до съблекалните пърде дълъг. И най-лошото – трябва да се върви понякога със сълзи на очи...

Обикновено в такива случаи цари практика, почиваща на следното "верую": "А бе, ос- вете ѝи победените. На тях сега не им е до с. Те искат тишина, спокойствие, искат да дат сами. Съвсем сами!" И какво се получа- : публиката, поне днес, не може да прости. абва ѝ време до следващия мач или рекорд, да забрави. Често ръководителите (и някои еньори) не могат да намерят топла дума, ато да окуражи. Нямат и свободни минути това – чакат ги толкова дела... Кръга пварят журналистите, наострили вече

ледната си капка енергия, че се е стремил неутолимо към победата, но не е успял? Ще стане ли онази незабравима атмосфера по трибуните от мачовете срещу Португалия и "Аякс" ежедневие и еталон за поведение на българските зрители?

Оригинален отговор може да даде всеки, но истински верният отговор чака нашата бърза "запалянковска" намеса. Защото нали всички искаме все по-често да ликуват нашите спортисти. Затова нека им подаваме ръка и в тъжните за тях дни!

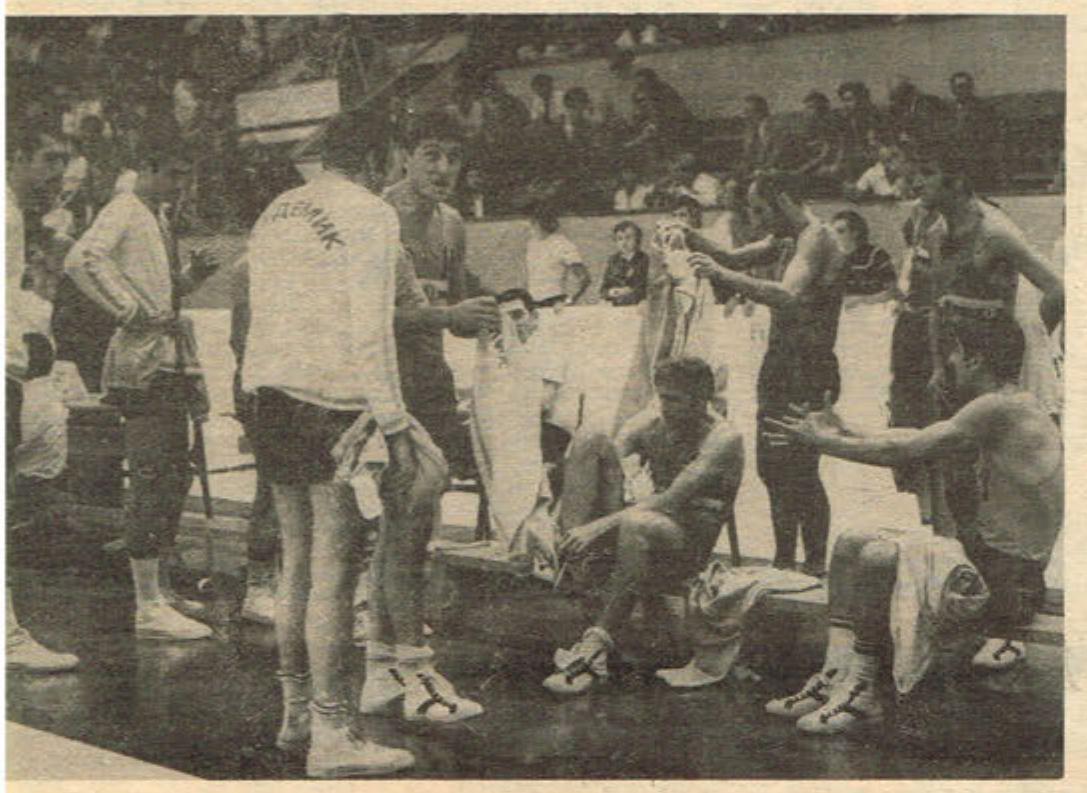


И ОЛИМПИЙСКИЯТ ВИЦЕШАМПИОН АНГЕЛ АНГЕЛОВ Е "ПРЕЛИТАЛ" ПРЕЗ ВЪЖЕТАТА. ЗА ДА "СТАНЕ" И ПОБЕДИ, МУ ПОМАГАХА ВСИЧКИ – ЗРИТЕЛИ, ТРЕНЬОРИ, ЖУРНАЛИСТИ.

ЕУЗЕБИО И СИЕ НАПУСКАТ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ" С НАВЕДЕНИ ГЛАВИ. ЩЕ ОТРЕЧЕ ЛИ НЯКОЙ "СЪАВТОРСТВОТО" НА ЧУДЕС НАТА ТОЗИ ДЕН БЪЛГАРСКА ПУБЛИКА?

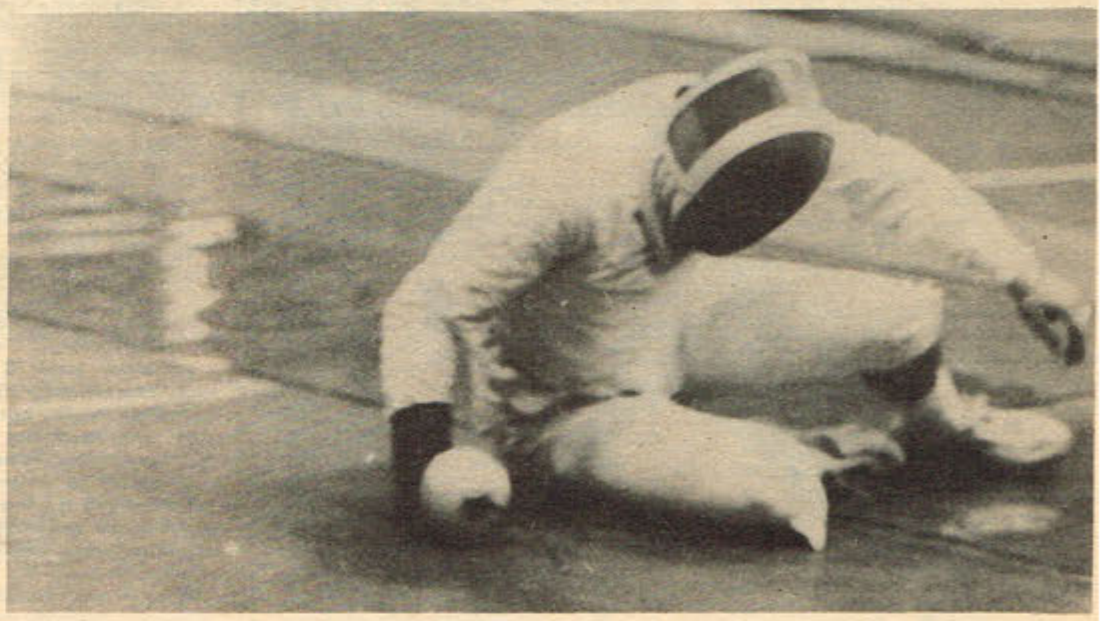
Снимки: Емил МАНДЖАРОВ
Георги ДОЙЧИНОВ





ОТБОРЪТ Е ЗАГУБИЛ... ДАЛИ СЕГА НАЙ-ВАЖНОТО Е КОЙ Е ВИНОВЕН?

ФЕХТОВАЧЪТ: "ДА СТАНА ЛИ ИЛИ ДА НЕ СТАНА – ТОВА Е ВЪПРОСЪТ."



ТРЕНЬОРЪТ: "ХЕЙ, ТИ! РАЗМЪРДАЙ СЕ МАЛКО, ЧЕ ИНАЧЕ СЛЕД СРЕЩАТА..."



ите пера. Нали читателите трябва колко- се може по-скоро да научат за крушението "звездите", за да може всеки виновник за ешния "черен" ден да си получи заслуженоо!

А не сме ли и ние – зрители, треньори, журлисти – отговорни за тази загуба? Не помаме ли с неправилното си в тези моменти поедение дните на тъга за спортистите да се евръщат в месеци и години? Ще кажете, че срещат (и то немалко) обратни примери. гава хората, заобикалящи даден спортист и отбор, намират верния тон, помагат на успелите бързо да изживеят поражението, извлекат необходимата поука. Така пътят днешната тъга до утрешната радост е ъсен. "Илюстрация" за това е примерът с летическата звезда Светла Златева, коя- след като "счупи" световния рекорд на 800 в зала, бе големият фаворит и на европейто първенство по лека атлетика на закрив Ротердам. Светла уверено спечели полуналното бягане, но... на финала остана четрта. Остана без медал, а бе дошла за злаНикой обаче не я укори. Напротив, всички агари около нея я обградиха с топлота и имание. И може би затова дочакахме следщите големи успехи и атинския световен корд на Златева!

За съжаление случаи като този остават все още слаби филизчета в огромното дърво на закостенелите традиции". Затова нека се върнем към познатата картина. Азбучна истина е, че спортът немислим без своя консуматор – зрителя. ного вода изтече от времето, когато хора идваха на стадионите единствено за да дят неповторими зрелища. Днес съвременят почитател на бързината, силата и ловстта познава детайлно тънкостите на даия вид спорт. Познава реалните възможсти на "своя" състезател или отбор и му рва до последния съдийски сигнал. Вярва в неговата победа, независимо дали противникът скромният "Волов" или пък обкичените с лавсупертим на "Аякс". Но... случва се щастие- да се усмихне на "чуждите", въпреки че наите любимци са дали всичко, на което са способни. Помни ли някой от нас, хората от тритите, случай, когато сме изпратили с ова победените?... Кога в тези тежки за всеки ортист мигове ние ще му покажем нашето доволство от това, че той е изцедил и пос-

Не по-малки "познавачи" са спортните журналисти, хората, от които зависи точната преценка за представянето на всеки борец, щангист или лекоатлет. Хората, които трябва да "отрежат" всекиму пая според пролятата пот, показаното майсторство и проявената воля за победа. Хората, които също трябва да вярват на неуспелите...

...След неудачното представяне на световния и олимпийски шампион Георги Мърков в пролетния турнир по класическа борба "Никола Петров" един журналист излезе с бележката "Вярваме ти, шампионе", в която изрази своето доверие към именития борец и вярата си, че в следващите отговорни състезания той ще се бори пак "мърковски". Дойде и отмина световното първенство в Техеран, където Мърков отново отстъпи високата си титла и мнозина погледнаха скептично "вярващия" журналист. И нито той, нито някой от неговите колеги намери смелост да вмъкне сред пълните с горчивина и много справедливи думи на упрек към големия борец една-две думи на надежда. Надежда, че подкрепян от доверието на всички, Г. Мърков скоро ще забрави своите тъжни дни и отново, още на следващото голямо състезание, ще бъде "старият" властелин на тепиха, нашият триумфиращ по света шампион...

Но най-добре разбират спортистите техните ръководители и треньори. В дългата съвместна работа те могат да опознаят и "зъбите" на своите възпитаници, най-точно и прецизно да оценят мъхната игра. Те са първите, които трябва да им подадат ръка след поражение. За огромното психологическо въздействие на този жест най-добре говорят думите на големия бегач и рекордьор Рон Кларк: "В дългия си живот на пистата неведнъж "късах" световните рекорди. За съжаление неведнъж напусках големите атлетически състезания, в това число и олимпиадите, победен... След всяка загуба трябваше да отговарям на един и същи въпрос – дали това не е последното ми участие, последният ми старт. И когато бях готов да отговоря положително, си спомнях за своя ученически треньор, който винаги след първите ми неуспехи бащински ме прегръщаше с огромните си ръце и майчински ме утешаваше – "нищо, ще видят те следващата неделя!". Разбирате естествено, че аз продължавах да се "бия" с рекордите и... да губя титла след титла. Но продължавах да бягам!"

Както се казва, коментарът е излишен. И може би щяхме да спрем дотук, ако действителността не е пълна с точно противоположните примери. Примери, когато човекът, който "прелива" най-силното от своята кръв у спортиста, не успява да разбере простата истина, че в спорта има и победени... Няма да описваме многобройните случаи на "нервни" изблици у треньорите, които с "гръм и мълнии" поразяват понякога неизлечимо психиката на неуспелия спортист. Сцени, които добре познаваме и които едва ли скоро ще изчезнат от спортния ни небосклон... А колко малко е нужно – само да си близо до своя играч и той да чувствува твоето рамо и твоята вяра!

Така ли постъпихме с бившия европейски шампион на 3000 м с препятствия Михаил Желев? Не го ли оставихме сам в неговия още продължаващ тъжен ден, когато към поредния му неуспех на атлетическата писта се прибавиха тежката, обезсилваща болест и... не лекота самота! Не забравяме ли бързо всички "бивши" само защото днес работим с млад и перспективен спортист, само защото с него по-скоро ще стигнем до световния връх?

Споменахме за младостта, за неумолимото "освежаване" на спорта с млада кръв, за вечната борба на новото (което не винаги е синоним на младостта) със старото. Първостепенна грижа на всеки треньор е да осигурява безболезнена смяна на поколенията. Но значи ли това, че за поредния тъжен ден е виновен само по-възрастният? Колко пъти "ветеранът" с младото сърце Добромир Жечев "излиза" от националния тим след неуспех и "влиза" отново в неговите редици пред решителен мач! Можем ли да приемем, че това е най-добрият "стимулатор" за този футболист, който постоянно доказва, че винаги е готов да бъде този Жечев, който ни е нужен...

Да прескочим факта, че много спортисти "на възраст" биват незабавно "пенсионирани" от треньори и ръководители, щом претърпят няколко поредни поражения, щом облачна сянка надвисне над тяхното слънчево име. Още по-страшно е, когато най-близките сратници на обвеяния с много слава състезател, съзнателно или не, му "подсказват", че именно сега е моментът той да се раздели с най-значимото от живота си – спорта. За да остане в историята и в сърцата на хората непобедим... Нищо, че например Петър Киров можеше още да се бори и да носи ако не винаги златни медали, то ценни победи за отборното класиране на своя клуб и страна. Че иска (и може) пак да побеждава, че още е нужен на българската борба...

* * *

В спорта обикновено победителят е един, а победените – много. И на тях ние – зрители, журналисти, треньори и деятели – трябва да помогнем, ако искаме и те да триумфират с лаврови венци. Защото няма нищо по-хубаво от това да бъдеш с тях и в техния хубав, и в техния тъжен ден...

Асен ВИДЕНОВ

ЗИМАТА НЕ ПЛАШИ ПОДГОТВЕНИТЕ!

Зимата влезе в своите права. Сплаши мнозина, в това число и любителите на футбола – техните редици по трибуните оредяха...

Не изглеждат изненадани само футболистите. В ред срещи, при твърде тежки терени, бе показана динамична, разнообразна и оспорвана игра, която възнагради зрителите. И тя е ново доказателство, че нашите играчи сега имат по–големи физически ресурси, че независимо от условията (към терените трябва да прибавим и състената програма) могат да играят на сравнително високи обороти. Сега остава да се пригодят към специфичните изисквания на зимния футбол, да се отърсят от някои навици, които нямат място по заснежените терени.

Защото те, освен че проверяват физическите качества, поставят на изпитание интелигентността и игровото умение на футболистите.

РАВНОСТОЙНО И ВСЕ ПАК

ЦСКА "Септемврийско знаме" и пловдивският "Локомотив" се срещнаха за 20-и път на софийски терен и в края на краищата не измениха нищо в традициите – "четата на Бонев" и този път не можа да размрази нулата, която стои в графата за нейните победи в столицата. Не успя да ги забави нищо и към оскъдния си актив от две равенства. Но справедливостта иска веднага да се подчертае, че много рядко досега гостите са играли така равностойно на стадион "Народна армия", че рядко са прекланяли толкова трудно глави...

"Локомотив" (Пд) бе равностоен съперник, който си позволи лукса на два пъти закономерно да поведе на шампионите. И правеше това със спокойствие и умение, което пролича най-ярко при втория гол, реализиран от Бонев след много точна многоходова комбинация. Упоритостта на Г. Васильов (колко по-полезен можеше да бъде той, ако не се бе увлякъл в дребнаво едноличко "заяждане" с Ц. Василев!), точното движение на Иванов и Кючуков бяха направляващи майсторски от Бонев, чиито подавания в повече от случаите създаваха простор за по-нататъшното разгръщане на атаката. И ако сам той не бе се увлякъл на няколко пъти – в решителни моменти! – в излишно продължителни индивидуални акции, главоболията на армейската защита безспорно щяха да бъдат още повече...

Но в общо взето, много динамичния и качествен (дори за нормални теренни и атмосферни условия!) мач армейците също имаха своите козове. И успяха да ги използуват. Със Ст. Михайлов в центъра на своето нападение те изведнъж получиха превъзходство, което обикновено нямат – заместникът на Жеков печелеше единоборствата във въздуха със Стамболиев и Босаков. Това доведе до опасни разбъркивания, до голове и създаде у армейците увереността, че могат да стигат бързо (и опасно!) до не особено сигурния Бончев. И в последна сметка допълни разнообразието на атаките, често преминаващи по фланговете (Атанасов и Маршалиев бяха постоянно подпомагани от Зафиров); или натежаваха в центъра, където рейдовете на Денев (с поподчертан стремеж към колективна игра!) бяха респектиращи; или се основаваха на редки, но затова пък поизненадващи излизания напред на Денев и Колев. Всичко това компенсира отсъствието на "дирижиращ" играч в средата на терена, което се чувствуваше много по-осезателно в някои от последните срещи на отбора, пък и незадоволителната организация в играта на крайната защита, която освен двата гола допусна и други опасни положения.

И в края на мача победата с 3:2, извоювана, след като пловдивчани водеха с 0:1 и 1:2, показа, че търсенето на най-подходящ основен състав, което се забелязва напоследък в армейския отбор, има най-малко възпитателно значение: едни се стремят да се отърсят от слабостите си, други – да докажат, че имат трайно място сред единадесетте...

* * *

Срещата бе ръководена от съдията Л. Радунчев, арбитър, който вече дълго се подвизава в "А" РФГ, за да предизвиква твърде често основателни съмнения върху качествата си. И в неделя той бе далеч от елементарната точност, взе много причудливи решения, някои от които имаха пряко отражение върху резултата, и потвърди съвсем не мож да изпълнява отговорните задач които стоят пред челните съдии. той – кой знае защо – се води меж мях...

Огнян БО



ЛОКОМОТИВЦИ СЕ ВОРЕХА С ЕДНАКВА УПОРИТОСТ ПО ВСИЧКИ ЧАСТИ НА ТЕРЕНА, ВИЖДАТЕ ТРИА ТЕХНИ НАПАДАТЕЛИ СРЕЩУ Б.КОЛЕВ...



УДАРЪТ НА СТ.МИХАЙЛОВ Е НАПРАВИЛ БОНЧЕВ БЕЗПОМОЩЕН.



ВСИЧКИ МОГАТ ДА БЪДАТ ДОВОЛНИ!

На терен, който изглеждаше далеч по-подходящ за хокей с топка, отколкото за футбол (домакините се бяха постарали да го почистят, но утринният студ все още го сковаваше), "Локомотив" (Сф) и "Спартак" направиха мач, от който могат да бъдат доволни всички.

На първо място зрителите, които бяха убедени, че колкото и тежки да са условията, все пак има възможност да се играе динамичен футбол, който да завладява въпреки неизбежните чести грешки.

После столичният "Локомотив", който – когато се отърсва от "междуособици" – може да играе посериозна роля в първенството. И доказателство за това са не само петте точки, прибавени към актива за три мача, а и играта на отбора. Защитата, макар че в нея само Стойков бе на мястото си (Арсов и Димитров в двата ѝ "края" и Т. Колев като "метач" просто учат нови роли), успя – след неточен старт особено при изнасянето на топката – да се организира и в течение на мача ставаше все по-стабилна. Доброто взаимодействие между играчите от средата на терена и нападателите донесе и предимството на "Локомотив". Стараеха се всички; Ат. Михайлов (с капитанска лента) имаше хубави хрумвания в играта с едно докосване и се постара да се движи повече; Хаджиев внасяше рязкост, а ходовете на Борисов винаги трябваше да се следят. Единствен Соколов не успя да се пригоди към условията, опита се да играе в типичния си стил, а това бе невъзможно при тежкия терен и затова почти непрекъснато грешеше...

Накрая доволни могат да бъдат и спартаковци. Вярно е, че загубиха. Но с играта си показаха, че не заслужават толкова тежка участ в турнирната таблица. Хубаво бе, че играха открито (самочувствието им едва ли идва само от това, че първи спечелиха точка от водача...), имаха добри прояви в средата на терена, но явно има какво още да "търсят" и пред двете врати.

Митьо ЕКСЕРОВ

НЕ, ТОЗИ ПЪТ ТОПКАТА НЯМА ДА ПОСЕТИ ВРАТАТА НА ПЛЕВЕНСКИЯ "СПАРТАК"...

Снимки: Янко ГЪРОВ, Емил МАНДЖАРОВ и Георги ДОЙЧИНОВ.

ПЪРВАТА ЗАГУБЕНА ТОЧКА И... РЕКОРДИТЕ

Ето така Димов постигна изравнителния гол на мача "Спартак" – "Левски-Спартак" и отне първата точка на водачите в тазгодишния шампионат.

По този начин новият рекорд на "А" РФГ бе "закръглен" на 12 поредни победи. Интересно е да се отбележи, че старият рекорд принадлежеше също на "сините" и беше "само" десет поредни победи – от 10 август 1969 г., когато победи "Марек", до 2 ноември същата година, когато загуби от армейците, "Левски-Спартак" бе набрал 20 точки при това с голова разлика, която надвишава сегашната – 32:3.

На два пъти през следващите години ЦСКА "Септемврийско знаме" се приближи плътно до това постижение, но и през есента на 1970 г., и през пролетта на 1972 г. стигна до 9 последователни победи.

Димитър ПИЩИЙСКИ



Старт

ПРЕДВИЖДА

ЛЕВСКИ-СПАРТАК – ЛОКОМОТИВ (Сф) 1x
18 11 13 56-42

МИНЬОР – ЦСКА "Септ. зн." 1x2
В Перник: 3 6 8 22-30
В София: 2 1 13 12-39

СЛАВИЯ – АКАДЕМИК 1 2
8 1 1 22-10

ЕТЪР – ЯНТРА 1
Във В. Търново: 1 1 0 2-1
В Габрово: 0 0 2 1-3

ПИРИН – ТРАКИЯ 1x
Не са играли за първенство.

СПАРТАК – Ч. МОРЕ 1
В Плевен: 15 3 0 32-8
Във Варна: 2 4 11 13-36

ЛОКОМОТИВ (Пд) – БЕРОЕ 1x
В Пловдив: 10 2 0 27-3
В Ст. Загора: 5 1 6 18-16

ЖСК СПАРТАК – БОТЕВ 1
Във Варна: 4 0 0 10-5
Във Враца: 0 0 4 5-12

АРДА – ГОРУБСО 1
В Кърджали: 3 3 4 11-14
В Мадан: 2 2 6 13-21

ЯВОРОВ – МИНЬОР 1
В Чирпан: 0 1 0 0-0
В Бухово: 0 1 0 1-1

ХАСКОВО – ДИМИТРОВГРАД 1x
В Хасково: 6 4 1 13-6
В Димитровград: 4 2 6 13-16

МАРЕК – СЛИВЕН x2
В Ст. Димитров: 3 1 0 6-2
В Сливен: 1 1 2 2-4

ВЕЛБЪЖД – ГРАНИЧАР 1
В Кюстендил: 2 0 0 5-1
В Свиленград: 0 0 2 3-5

БЕНКОВСКИ – АСЕНОВЕЦ 1
В Пазарджик: 3 1 0 8-2
В Асеновград: 0 1 3 1-7

ЗАБЕЛЕЖКА: Данните са за срещите между двата отбора играни в "А" и "Б" РФГ.

30 ГОЛА—ТОВА Е КЛАСА!

„Още-още-още! . . ." Под съпро-да на това „още", повтарян до регракване от зрителите, полу-ли добро настроение, завърши алификационният хандбален ач за световно първенство. ългария – Финландия – 30:8! Ед-достатъчно красноречива раз-ка. И въпреки цялата радост, ято ни донесе този мач, дори ед края му, когато във всяка нута виждахме по два гола, нозина все още се досваха за про

ЛАВЧО ГЕОРГИЕВ, ТОВА ЧУДО НА БЪЛГАРСКА-ВРАТА. . .



пуснатите начални пет-шест минути. Почивката дойде при резултат 13:5 и кратко разгорещени дебати: „За какво са се сковали нашите!" „Големи играчи, от кого се плашат!" „Какви бяха тези греди, това хвърляне в ръцете на вратаря им . . ."

За какво са се сковали! Та всеки от тези зрители следяли норвежкия отбор, дойде в зала „Чавдар" с една мисъл – ако нашите искат да заминат по-уверени за Норвегия, трябва да победят с 20 гола разлика! Тази същата мисъл се стовари върху хандбалистите с цялата си тежест. Това, че, в този мач те трябва да решат съдбата си, сякаш „върза" ръцете им в първите минути.

Едва след почивката излезе отборът, който искахме да видим още от самото начало. И започна едно непрекъснато увеличаване на дистанцията, която трябваше да покаже точното съотношение на силите между двата отбора. И започна тази радост за най-верните приятели на хандбала, които открай време си мечтаят да дойде такъв ден, в който непрекъснато да викат „Още"! Още и още до пълна реализация на тези възможности, които имат нашите първи хандбалисти. Впрочем не само първите.

Новият треньор на националния отбор Симеон Пишманов ни показа един състав малко необичаен. Едно сполучливо съжителство между две поколения хандбалисти. Радвахме се на смелостта му дори в първите минути, когато от всички страни идваха критики, но не се чу от никой: „Така е, като тръгва с толкова млади!" Критиките бяха към отбора. Към всеобщата скованост. Покъсно, когато дойдоха похвалите, те се редуваха и за старите, и за младите. Публиката викаше **„Браво" и на Венцислав Стефанов, и на Огнян Аладжов, и на Евгени Матуски, и на Атанас Христов. . . Всяка минута носеше ново „Браво". Един мач без свой герой, ако не се счита този, когото свикнахме да виждаме като постоянен герой на всички мачове – Славчо Георгиев! Той отбиваше топките една след друга, спасяваше наказателните удари, докато създаде у противниците впечатление, че това е врата непробиваема. Колеги от „Народен спорт" съжаляваха, че не го е открил футболен треньор, че такова чудо „се губи" на хандбалната врата. А това чудо се чувствува тъкмо пред хандбалната врата най-добре. Би могло да се спори точно какви размери трябва да има една популярност, за да бъде някой щастлив. Славчо е най-щастлив след такива мачове, когато дъх не може да си поеме от умора, а другарите му, щастливи от победата, за която най-голям дял има той, го носят към съблекалнята. Дори и в първите минути, когато другарите си бяха загубили ума, Славчо бранеше вратата си като храбър войник, докато събуди в отбора си дързостта.**

Радваше се на победата треньорът, който може би тъкмо защото няма „свои" играчи, беше подбрал най-доброто, което българският хандбал има. Радваха се на успеха му и колегите му, забравили някогашните дребни разпри. Всички сега бяха обединени от една цел – да видят българския отбор, където му се полага мястото – на световни първенства и на олимпиади! Всеки от тях се чувствуваше със своя дял в тези 30 гола, които показват класа и дават ново самочувствие. Сега отборът би могъл да си позволи да падне с 9 гола разлика в Норвегия и пак да отиде на световното първенство в ГДР, което ще се състои от 28.II. до 10.III.1974 година. *„Разбира се* —казва Пишманов,– *съвсем нямаме намерение заОслодатръгваме за загуба.* Доволен съм от всички в този мач. Това, което досега не ни достигаше – защитата, сега показа първите си добри страни. Тя ще ни бъде особено нужна в следващия мач. Доволен съм от младите, които се включиха добре в общия подем – и от Огнян Аладжов, и от дебютантите Павел Джемов и Симеон Блажев. Всички заслужават похвала. . ."



ОГНЯН АЛАДЖОВ (7) – НАЙ-МЛАДИЯТ В ОТБОРА, ВСЕ ПО-УПОРИТО СЕ НАЛАГА В ПЪРВИЯ СЪСТАВ

ОЩЕ ЕДНА СТРЕМИТЕЛНА АТАКА НА ВЕНЦИСЛАВ СТЕФАНОВ (ОТЛИЧЕН И В ТОЗИ МАЧ) И ОЩЕ ЕДИН ГОЛ. . .

Снимки, Емил МАНДЖАРОВ



Първата крачка, отдавна чакана, е направена. Но предстои още една, по-трудна, решителна в Осло. В тази последна среща на 16 м.м. е необходима пълна мобилизация, за да се поздравим с желания успех – участие на финалите на световното първенство.

Но радостно е, че това, от което досега е страдал мъжкият ни национален отбор – „моите и твоите" съсътезатели,– вече е изживяно. Сега се търсят най-добрите, нашите. Търси се максималното и в това отношение трябва да се отиде докрай. За да могат по-често зрителите да виждат такива мачове, които завършват под възгласите „Още и още" и „Браво". . .

Маргарита РАНГЕЛОВА

«МИНЬОР» СЕ ТРУДИ И ПОБЕЖДАВА

Пернишките треньори по волейбол баскетбол приличат на миньори. рпеливи и трудолюбиви. Внимател-и умело разработват те агодатните младежки пластове спортни таланти. Всяка година ст от най-доброто, което са доби-тръгва към столицата или към уги градове и всяка година те изат все по-дълбоко и по-дълбоко в рнишките пластове. . . Срещу ре-бликанския шампион „Левски-Спар-ак" и срещу втория по сила досега бор у нас – „Академик" прекрасни треньор м.с. Никола Тасков, гъвкав строен, сякаш току-що хвърлил съ-езателната фланелка, умело дър-еше кормилото на „Миньор" и воде-спортния двубой по тези пътища, които сам желаеше.

Помня как сам той изпрати Божу-на да учи. Успокояваше я – „Цеце, намерим и други „Божурини", иньор" няма да пропадне, макар че ни бъде много трудно без тебе." лязоха и други – по майчинство, ежана Борисова отиде също в кадемик" и едва сега се върна. . . А й ходеше и острите му очи търсе-нови „Божурини". . .

Едно от новите му открития е елина Георгиева. Видя я в хлебар-цата и се учуди – сигурно не е от рник. . . Момичето каза, че е от рник, но не спортува, защото няма збиране в нейната среда. И тре-орът създаде най-напред това раз-ране, а после и една нова спор-стка. . . Ето я и Елена Георгиева. а бебе на 6 месеца, но дългото екъсване не й попречи да опечали ого националки с точните си уда-. Ето я и Снежана Борисова – за-рнала се в родния отбор, сама кра-ва и разумна, внася красота и ра-м в играта на отбора. Ето я еничката Мая Кирилова. Това 16-дишно момиче излезе победителка дяла серия въздушни двубои с опит-национални състезателки. . . Щер-гяна Димитрова надвива своята травма, Виолета Димитрова се възстановява след прекъсване по майчинство, Веска Иванова със своя начален удар, Златка и Бойка и Жана Любенова – три бъдещи имена на волейболния корт – всички те дават своя принос към отбора. . . И идваме до Елка Казановска и Цеца Берова. Капитанката Елка – душата и барометърът на „Миньор", намери в лицето на Берова един великолепен партньор. Берова, тази „безперспективна" волейболистка за някои, преди няколко дни „разгроми националния отбор на България" – както говореха след загубата на шестте националки от София. Това момиче притежава не само страшен удар. Тя има рядко тънко чувство за отиграване при мрежата и тези, които скачат срещу нея, живеят винаги с мисълта, че в следващия момент ще изглеждат глупаво. Елка е моторът на отбора, ракетният двигател, който може да изхвърли миньорки на най-високата орбита на нашия женски волейбол. Берова – това е ударният отряд, сила, от която като че ли спасение няма. . .

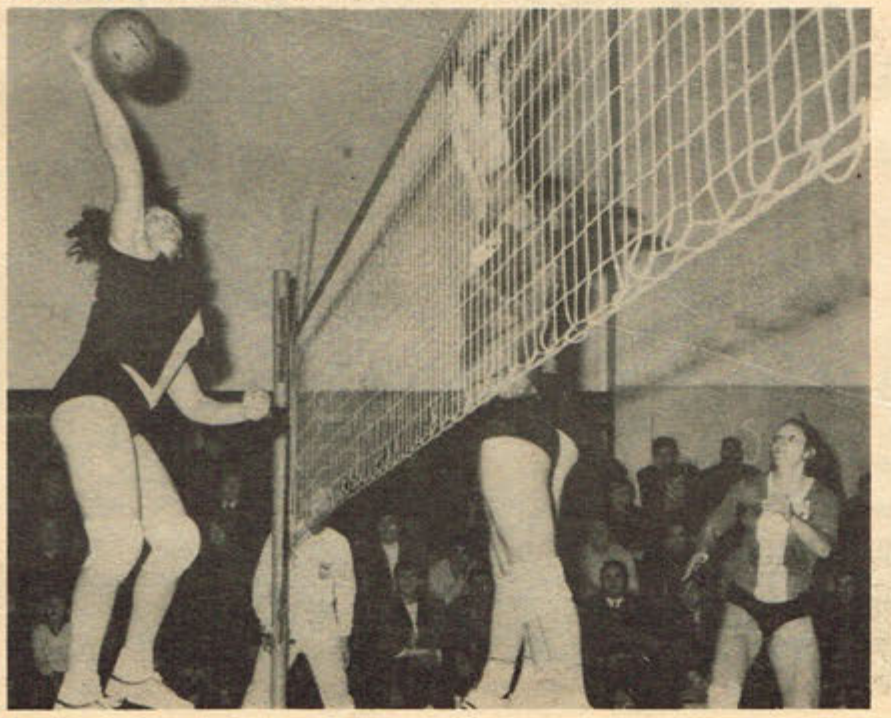
След победата над "Славия" се заговори за "сензацията", за "чудото „Миньор". Сензация няма. Пъже се всеки, който мисли, че "Миньор" побеждава само с амбиция, с публика, с пренавиване, с изстискване на всички сили, които има. "Миньор" побеждава, защото всички негови състезателки са отлично подготвени! А са подготвени, защото с тях работи един от най-добрите, треньори на женски състави в страната ни. Той има не само умение и опит. Той има нещо много повече – спортна душа, която сега така липсва на мнозина. . .

Чудно е наистина как сегашният "Миньор", където най-високата състезателка е 174 см и няма нито една националка (пък и все още неизлекувал травмата от излизането на Божурина), стана такъв "страшен" колектив. Неговите аргументи са – силна защита! Блокадата тук не може да бъде на висота. Но отзад момичетата играят като фанатичките от "Нечибо".

По време на почивката след загубения първи гейм от шампионките треньорът изпрати Мая – „Иди в съблекалнята и виж, че и Таня Гогова е момиче като тебе". И Мая тръгна. . . Може и да не е влязла, но перничанки вече имат и самочувствие. Шампионки може и да не станат. Но "Миньор" ще бъде ведущ отбор в първенството и пример за спортен колектив. Своята воля момичетата показаха при 2:2 гейма с "Левски-Спартак", когато от 0:6 при неудачно започнатия решителен гейм стигнаха до 11:6 и спечелиха с 15:9. На следващия ден, чувствувайки умората от седемте мача, играни за две седмици (един много слаб пункт на първенството – в същото време други отбори са изиграли по 1 мач!), перничанки държаха в шах през цялото време столичните студентки и взеха победа с 3:0. Това явление, наречено "Миньор", е светъл лъч над новия старт на републиканското първенство.

Климент ВЕЛИЧКОВ

ЦВЕТАНА БЕРОВА (ВЛЯВО) –СИЛАТА Й Е НЕ САМО В СИЛНИЯ УДАР! ПО-НЕПРИЯТЕН ЗА ТЕЗИ, КОИТО СКАЧАТ СРЕЩУ НЕЯ, Е СПОРТНИЯТ Й ИНТЕЛЕКТ – ТЯ ЧЕСТО ИЗБИРА ТАКИВА РЕШЕНИЯ, КОИТО ПОСТАВЯТ В КОНФУЗНО ПОЛОЖЕНИЕ ПРОТИВНИЦИТЕ.



СЕНЗАЦИЯ НЯМА! ТРЕНЬОРЪТ НИКОЛА ТАСКОВ И ПЕРНИШКИТЕ ВОЛЕЙБОЛИСТКИ ПОБЕДИХА СВОИТЕ ИМЕНИТИ СЪПЕРНИЧКИ С МАЙСТОРСТВО, ПРИДОБИТО В БЛАГОДАТЕН СЪВМЕСТЕН ТРУД.

Снимки: Георги ДОЙЧИНОВ



НА ПИСТАТА РАЗБРАХ, ЧЕ ЩЕ ЖИВЕЯ...



ТОЙ РАЗБРА НА ПИСТАТА ЧЕ ЩЕ ЖИВЕЕ И ЖИВЯ ЗАРАДИ НЕЯ – СТОТИЦИ ПЪТИ ПРЪВ, ПРИМЕР НА ЗДРАВЕ И МОЩ.

Това са няколко силни момента, които имат огромно значение не само за "кариерата" ми на спортист, но и за оформянето ми като човек. Мисля, че към тях ще се връщам цял живот. Когато ми е трудно, те ми дават сили, когато съм щастлив, зная, че на тях трябва да благодаря. . .

Тръгваме за Римската олимпиада. Колко надежди! С какво нетърпение очаквах тази олимпиада! Как се бях готвил за нея! И само няколко дни преди това една нелепа история, един глупав абсцес на зъба, изглежда, лекуван от много старание противопоказно, се разрасна до застрашителни размери. Лиши ме не само от сън, идваха моменти, в които мислех, че загубвам разсъдъка си от болка. Отидох в БСФС да предупредя, че не бива да заминавам. Явно, нищо няма да мога да направя, а като турист съвсем не е редно. Тогава решиха друго. Като турист, разбира се, не е редно, но твоята спортна кариера нито започва, нито свършва с един глупав зъбобол. Ще се състезаваш, треньор ще станеш след време, трябва да отидеш на олимпиадата.

Облекчиха малко болките ми, бягах, разбира се, не се класирах добре. Бях нещастен. Беше ми и обидно – един журналист побърза да ме подиграе. Не смеех да се покажа на улицата. Как да обясняваш на всеки срещнат, че си имал абсцес. Зарекох се да бъда непременно пръв на балканиадата. Разбира се, това не може ше да бъде равностойна реабилитация, но беше пък най-близкото състезание. . .

И ето ме в Атина, готов да докажа. От голямото вълнение, от голямото напрежение, от голямото нетърпение направих фалстарт. Идваше ми да потъна от яд и от срам. Сега вече трябваше да се внимава. Мисля си, че втори фалстарт би ме ликвидирал. Започнах да си повтарям: "стой, стой" и така, увлечен да замръзна на земята, пропуснах изстрела. Видях гърбовете на другите на два метра, когато се "събудих". На тридесетия метър вече застигнах групата, на осемдесетия знаех, че съм шампион! Никой не може да ми повярва, че в тези сто метра всичко в мене крещеше "Как ще се върна в Ямбол. . . Как ще се върна в Ямбол?" Паднах на брезента съвсем изтощен. Нямах сили да дишам дори. Не помня кой ме е поздравявал, но много добре си спомням, че когато се съвзех, вече си казвах: "Добре ще се върна в Ямбол". Усетих, че се усмихвам. . .



И още един случай, който като че определи живота ми. След тежко боледуване излязох от болницата ни жив, ни умрял. Лекарите категорично и многократно ми повтаряха "никакво спортуване!" Не ставаше въпрос за близките дни, а за цял живот. Впрочем този "цял живот" не им изглеждаше толкова дълъг. Срещах съчувствието в очите на приятелите си като присъда. Спомням си как пристигнах първия път след болницата на стадион "Васил Левски". Полека-полека с пет шест почивки, доброх се. Минах една обиколка ходом и пак на почивки. Заричах се да не идвам повече. Защо да се измъчвам? Около мене бя момчета, момичета, а аз к старец се задъхвам от една оби ка ходом. На другия ден пак бя стадиона. На третия-пак. Крак ми като че сами ме водеха тук. во беше това? Навик? Не, беше н по-силно от навик. Когато проб първите 30 метра, разбрах ка чувстуват големите победи

Разбира се, резултатът, отбеля от хронометъра, беше отчайващ гледна точка на рекордите, но

бягах. Живеех. Знаех, че ще жи след този момент със самочувст то на здрав, не на болен човек. С ва ми се, че тази разлика може да чувствува само човек, преживял що подобно. Тогава разбрах какво

начава за мене пистата. С какво да се заемех, каквото и поприще си избирах, тя щеше да си остане мене нещо, с което съм дълбоко св зан. Там се чувствувах силен, знаех, че мога и сигурно затова т упорито се връщах към стадио

Въпреки категоричните забрани тъкмо затова ми беше така нуж именно на пистата да почувству отново, че мога, че съм силен. Не ках да се влача. Трябваше да бя

Трябваше въпреки всички забрани. гато застанах на старт на п първи 30 метра след болестта казвах: "или-или!" Тръгнах си от с диона в този ден, пълен с надеж

пълен с планове за бъдещето. Не з какво са си мислили лекарите, ко то след това станах още два пъ балкански шампион. Мнозина не жеха да разберат защо продължав да се състезавам до 32 годишна в раст. А аз все още не съм се отказ

Не, не мисля че ще побеждавам. М дите сигурно ще бягат по-бързо ко то застанем на пистата заедно

едно състезание. Някои от тях и съм учил да бягат по-бързо. На ме ми стига да се състезавам. След о случай се чувствувам по ново щастлив. Като човек, на когото е ла предоставена възможност с към едно да се предаде или да побед той е използувал малкия си шанс се нарече победител над болестта!

– – – – – – –

Минали са много години оттогав Михаил Бъчваров, един от най-го мите лекоатлети на България, сег преподавател във Висшия мин геоложки институт. Много могат научат неговите студенти от не и за леката атлетика, и още пове за това, как се ражда волята. . .

ЛЕК ЗА ВЯРВАЩИ

– Вярва ли ми или не ми вярва? – ме пита моят приятел д-р Стоян Костадинов, лекарят на футболния отбор на СФД "Академик", а аз го гледам учудено и макар и да познавам характера му, не мога да съобразя за какво става дума.

. . . Срещнахме се случайно. Сега вървим по мекия килим от есенни листа и разгадаваме неща, за които по-рано не бях се замислял. Един от неговите футболисти съвсем се разкиснал. Героизмът е временна работа. Героят, изкарал целия мач благодарение на спринцовката и на един вътрешен подем, предизвикан от сгорещената игрова обстановка, става на следващия ден и изведнаж му притъмнява пред очите. Болката се удесеторява от мисълта, че всичко това може да се окаже фатално за спортния му път. И вече няма героизъм. Другите отиват на тренировка, а ти отиваш на парафин. . .

– По-трудно се лекува психиката, отколкото самата травма – говори докторът. – Моята диагноза е благоприятна, но той мисли най-лошото. Има случаи, когато и лекарят е обхванат от съмнения. Достатъчно е един път да се сбъркa и целият дълго създаван авторитет се изпарява. . . Силата на един лекар в такъв малък колектив от потенциални и реални пациенти е в магическата сила на убеждението. Ако болният повярва в благоприятния изход на лечението – то вече почти е успяло. . .

– Аз познавам един, който владее магическата сила на убеждението. Само че той е състезател и умее да убеждава лекаря, че има травма – дори и да не са го докосвали. . .

– Една съмнителна травма може да бъде изяснена на терена. Лекар, работил няколко години с футболисти, може да познае състоянието на спортиста по това, как той поема и отиграва топката. Но ако футболистът въобще не влезе на игрището? Най-неприятният диалог между спортист и лекар е: "Няма ти нищо" "Боли ме"... Симптомите на най-честите травми се познават добре от всички състезатели. И чрез пряка конфронтация няма да се стигне доникъде. Тук е нужно морално лечение, не физическо.

Д-р Костадинов дойде в отбора малко след неговото създаване, през април 1969 г. Той е твърде млад – когато е с анцуг, спокойно може да го вземеш за състезател. Непосредствен и общителен, през цялото време на своята работа той се придържа към един определен стил на работа. Не само говори и не само лекува. Умее да слуша и да разбира. Често пъти знае повече и от треньора за състоянието и възможностите на даден играч. Половин час преди тренировка момчетата минават през кабинета му. Тук се грижат не само за капачките на колената им. Веднаж се разбрало и това защо един младоженец излиза от форма. Жена му била болна и тази мисъл не го напускала нито за миг. На терена той просто не чувал наставленията на треньора. И ето лекарят на футболния отбор отива на домашен преглед! После се свързва със свои колеги. Едно спешно лечение възвръща усмивката на младата жена. Тази усмивка, макар на пръв поглед да е малко смешно, възвръща творческата енергия на съпруга и, а тази творческа енергия се влива в общата мощ на отбора. Отборът става по-силен.

Когато стигнахме на стадион "Академик", намерихме треньора Данко Роев да се суети около някакъв помощен уред за подготовката. Там поговорихме за отношенията между треньор и лекар. И за тях сякаш може да се напише цяла книга. Ако треньорът мисли, че лекарят гледа през пръсти на работата си и либералничи с играчите, той може да накара болния състезател да тренира. От такава тренировка няма полза – дори и при симулация. Симулантът още повече ще куца, ще охка и няма да играе. Ако лекарят не пази своя авторитет и този на треньора и си служи с демагогия – "ето, аз те пускам, но треньорът няма да те пусне. . .", в микроклимата на колектива настъпват тежки реакции. Останал без авторитет, лекарят не може да изпълнява своята роля – вече говорихме, че неговите думи трябва да имат и морална сила. Треньорът, дори и да не е така, си спечелва славата на "бездушен". Футболистите, които и без това трудно преживяват всяка заплаха за своето здраве и форма, се чувствуват изоставени и нещастни.



– При нас – говори д-р Костадинов – нещата стоят много добре. Има пълно разбиране и взаимно уважение. . .

– Трябва само отново да научите тези момчета да побеждават – казвам им на прощаване. – А то заприличаха на шахматисти – реми след реми. . .

Разбира се, отношенията състезатели-треньор-лекар не са генералният въпрос, при решаването на който победите на отбора се осигуряват. И все пак, дори и само тези загатнати моменти ни подсказват колко много може да се направи, за да има по-добър импулс и тонус по време на тренировка или състезание.

Климент ВЕЛИЧКОВ
Снимка: Янко ГЪРОВ

ФАНТАСТИЧНОТО СТАВА РЕАЛНО...

Финалите на състезанията по плуване на олимпийските игри в Мюнхен бяха изпратени с бурни аплодисменти от всички приятели на спорта. Започнаха оживени коментари за изключителната стойност на едно или друго постижение, специалистите веднага се заловиха за работа – изчисляваха, анализираха, прогнозираха. . . И отчитаха небивалия прогрес на резултатите, в който – според всички! – трябваше най-после да има известен застой. Затова и на тазгодишното първо световно първенство по плуване в Белград и най-големите оптимисти бяха в известна степен резервирани. Та от олимпийските стартове с техните върхове бяха изминали само 11 месеца! Можеше ли това време да бъде достатъчно за нов скок, за нов истински "бум". Оказа се, че да! 13 нови световни рекорда, един от друг с по-голяма стойност. Не може да се посочи друг спорт, който така ярко да демонстрира потенциалните възможности на човешкия организъм, друг спорт, при който с толкова бързи темпове смятаните за фантастични резултати стават реалност. Наистина тук могат "да вземат думата" и лекоатлетите,и щангистите. И при "царицата на спортовете", и при вдигане на тежести сме свидетели на не малко фантастични рекорди. Но все пак ни се струва, че през тази година на финалния спринт плувците са със "едни гърди напред". . .



СТЕФЕН ХОЛАНД – НЕСЪМНЕНО ПЛУВЕЦ№1 НА ПЪРВИЯ СВЕТОВЕН ШАМПИОНАТ.



ДЖОН ХЕНКЕН – НАЙ-БЪРЗИЯТ БРУСИСТ В СВЕТА

И ТАБЛИЦИТЕ СА БЕЗСИЛНИ!

До неотдавна сравнителните таблици помагаха да се определят най-добрите резултати в плуването. Точковата система (за всеки резултат и за всеки стил поотделно) показваше в общи линии точно къде прирастът е най-голям. Но и таблиците са вече безсилни – много са световните рекорди, чиито цифри изобщо не фигурират при тези оценки. Така например за 1500 м св. стил всички таблици свършват на 16,30 мин., а рекордът на австралиеца Ст. Холанд е 15.31,85 мин. На 100 метра, св. стил за жени максималният оценъчен резултат е 58 сек., а К. Ендер (ГДР) постигна в Белград 57,54 сек. А тук възниква още един голям проблем – когато бъдат изработени и одобрени новите таблици, трябва да се има предвид, че разлика от 10 секунди на 1500 метра при постижения от ранга на 15.35 – 15.45 мин. не е равнява на същите 10 секунди примерно при 16.30 мин. И че десетите и дори стотните от секундата, когато жени плуват 100 м св. стил за 1,5, са с много по-голяма стойност, отколкото секундите при резултати от 1.01 – 1.03 мин. Затова и всяко сравнение – поне засега – е малко или много относително.

Не мина обаче много време след Белград и специалистите вече си казаха думата: резервът за върхови постижения у жените е по-голям, отколкото у мъжете; общо в близките години може да се очаква по-значителен прогрес в средните и дългите разстояния. А в сега съществуващата таблица на рекордите едно стойностно подреждане, което би издържало и на строга "ревизия", би изглеждало така: при мъжете – 1500 м св. стил, 400 м св. стил,100 и 200 м бруст, а при жените – 100 м св. стил, 100 и 200 м бътерфлай. И понеже първенството в Белград беше № 1, нека да се върнем към близките олимпиади, когато всъщност плуването "разби ледовете".

1500 м св. стил – Ст. Холанд (Австралия) – 15.31,859. Победителят в Токио – Р.Уиндъл (Австр.) със "своите" 17.01.7 не би намерил даже място във финалната серия, където с осмо време е В.Паринов (СССР) – 16.18,24.

100 м бруст – Дж. Хенкен (САЩ) – 1.04,02 мин. и 200 м бруст – Уилки (Влбр) – 2.19,28 мин. При тези постижения резултатите на Дж. О'Брайън (АВл) в Токио изглеждат "детски" – 2.27.8 на 200 метра, далеч от всякакъв финал в Белград. . .

400 м. св. стил – Р.Демонт (САЩ) – 3.58,18 мин. В Токио "Торпедото от Орегон" Дон Шоландър завоюва първото място с 4.12,2 мин. – постижение достатъчно едва за . . . осмо място.

100 м св. стил (жени) – К. Ендър (ГДР) с 57,542 сек. изглежда като "мъж" (независимо от 15-те си години) пред "летящата австралийка" Дон Фрейзър, която за първи път слезе под минута – 59,5 в Токио!

200 м бътерфлай (жени) – Котер (ГДР) – 2.13,766 мин. и на 100 метра – Ендер – 1.02,53 мин. – повече от половината страни в света имат мъжки рекорди,по-слаби от тези. . .

Трудно се коментират и рекордът на Матес (ГДР) на 200 м гръб – 2.01,87 мин. (В Рим победител на 200 метра св. стил бе с близко време!) и на щафетите на ГДР 4 по 100 св. стил и смесена. Защото за всички тях определението е само едно – фантастичното стана реално!



ОЗМАРИ КОТЕР (ВДЯСНО) И РОЗВИТА БАЙЕР – СПЕЧЕЛИЛИ ПЪРВИТЕ ДВЕ МЕСТА НА 200 БЪТЕРАЙ В БЕЛГРАД. КОТЕР СЪС СВЕТОВЕН РЕКОРД. . .

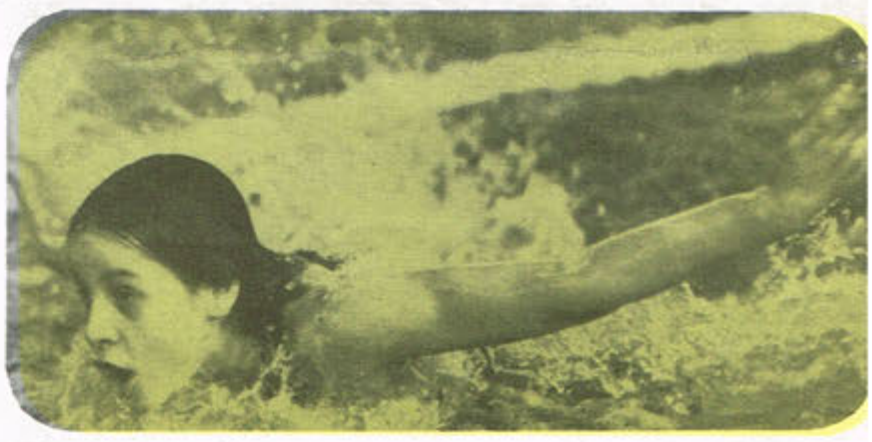
ДА СЕ ТРЕНИРА, НО КАК И КОЛКО?

Години наред това е най-важният въпрос. И намирането на едно или друго негово разрешение е водило неизбежно до еволюция в резултатите. Даже и до революция. Защото най-добрите постижения, макар и бавно, винаги растат, а плуването е спорт, при който сме свидетели на необичайни скокове. Да се върнем отново назад. . .

Резултатите в края на миналия век бяха функция единствено на някакви – за първи път – системни тренировки. В първите 20 години на столетието "на мода" преди всичко беше методиката и уточняването на техниката. Кроулът измести треджъна, гръбният бруст бе забравен, бруст търсеше най-ефективните движения. И когато техниката на различните стилове до голяма степен бе унифицирана, отново всичко опря до методиката, до големите тренировъчни натоварвания, до рационализиране на цялостния процес на подготовка.

До 1955 г. първите плувни сили в света имаха обем на тренировка около 1200–1400 км годишно при не повече от 2 часа занимания на ден. В периода между олимпийските игри в Мелбърн и Рим започна да се прилага и интервалната подготовка. В Токио ("големият плувен старт") най-добрите плувци вече дойдоха с изминати по време на тренировките си не по-малко от 1800 км (2 часа и половина дневна работа и 5–5,5 км), при това с нова модификация на интервалната подготовка – намален брой на повторенията, но с по-висока интензивност. След това натоварванията рязко се увеличиха. За Мексико и Мюнхен обемът на подготовката достигна до 3000 км годишно – при "дневна норма" 10–12 км и "престой"Във водата не по-малко от 4,5–5 часа. При сравнително високата интензивност на този период основно внимание се обръщаше на издръжливостта, тренирана чрез равномерен метод при повече повторения. Но имаше и състезатели, чийто "порцион" надхвърляше 20 км на ден – това изискваше много време, каквото трудно може да отдели един ученик или студент. Потърсени бяха нови пътища. Точно те отведоха до Белград. Защото специалистите се ориентираха най-правилно. След олимпийските игри в Мюнхен обемът на подготовката остана същият (даже и малко бе намален), но интензивността рязко се увеличи. И започна да се търси максималният ефект от всяка тренировка – нещо, което събрано съвкупно, осъществи "чудото в Белград".

Естествено е още отсега да се погледне напред и да се видят какви са перспективите пред световното плуване. И през този сезон най-добрите състезатели отделят средно по 4,5–5 часа за тренировки. Увеличаване на това време едва ли би могло да се очаква, следователно и обемът на работа ще остане същият. Но за сметка на това се търси по-голяма рационалност на тренировъчния процес, повишаване на интензивността (нейните скрити резерви са неизчерпаеми), максимално уплътняване на работното време, усъвършенстване на тренировъчните средства във вода и на сухо, строг научен контрол на възстановяването и не на последно място – фин подбор, търсене на "детето-риба", което на базата на традициите вече все по-често ще се появява. И тогава вече сигурно няма да говорим за фантастични резултати в плуването. Защото всичко ще ни се струва реално. . .



КОРНЕЛИЯ ЕНДЕР – НАЙ-БЪРЗАТА "РИБКА" В СВЕТА

ПОГЛЕД НАЗАД С...УСМИВКА

. . . Във фоайето на басейна на остров Маргарита в Будапеща има мраморна плоча, на която със златни букви са изписани редица имена. Най-отгоре може да се прочете: "Алфред Хайош – олимпийски шампион на 100 и 1200 м свободен стил". Следва годината – 1896! Да, Хайош е първият олимпийски шампион по плуване от игрите в Атина. А постиженията му – вече съвсем забравени и фигуриращи само в спортната история – не могат да не предизвикат усмивка – 100 м св. стил за 1.22,2 мин. и 1200 м св. стил – 18.22,2 минути. Времена, които сега не биха били достатъчни даже и за преминаване на квалификацията на детски състезания.

. . . На 3 декември 1905 г. унгарецът Золтан Халмаи регистрира първия официален световен рекорд – 100 м св. стил за 1.05,8 мин. Това става точно в годините, когато плувците все още не са могли да се отърсят от наследството на "ножицата на Треджън". А първите им опити да плуват с краката със сегашните движения били повече от неуспешни. Нещо повече – неправилните движения дажe ги спирали. И тогава Халмаи решил: "Щом като краката пречат, трябва да се плува само с ръцете". Така и установил световния си рекорд – краката му не правили никакви движения.

. . . Хаваецът Дук Каханомоку първи започнал да плува "кроул", прилича на сегашния стил.Резултатите му – 1.00.4 мин. на 100 м св. стил и първо място на олимпийските игри в Анверс през 1920 г. – вече очертаха перспективите. И тогава на голямата сцена се появиха легендарните Джони Вайсмюлер и шведът Арне Борг.

. . . Вайсмюлер първи спря хронометрите преди 60 секунди. На 3 юли 1922 г. той преплува 100 ярда за 58,6 сек. Повече от 10 години се задържа и рекордът му на 100 метра – 57,4 сек. Като феноменален бе посрещнат и резултатът му на 400 м св. стил – 4.57,0 мин. – първото постижение под 5 минути. Същите суперлативи могат да се изкажат и за Арне Борг-на 1 европейско първенство в Болоня през 1927 г. той победи на 1500 м св. стил с 19.07,2 мин. – световен рекорд, задържал се цели 11 години и донесъл на автора му неувяхваща слава. . . Припомнихме ви само няколко "кадъра от старите ленти". Сравнени със сегашните, тези постижения неволно предизвикват усмивки. А още по-точно може би изказа това самият Арне Борг на европейското първенство в Белград: "Даже и да бях плувал с плавници, пак не бих имал никакви шансове за успех срещу Стефен Холанд. . ."

Страницата е подготвена от Панчо ГЮРКОВ и Никола ЕКСЕРОВ

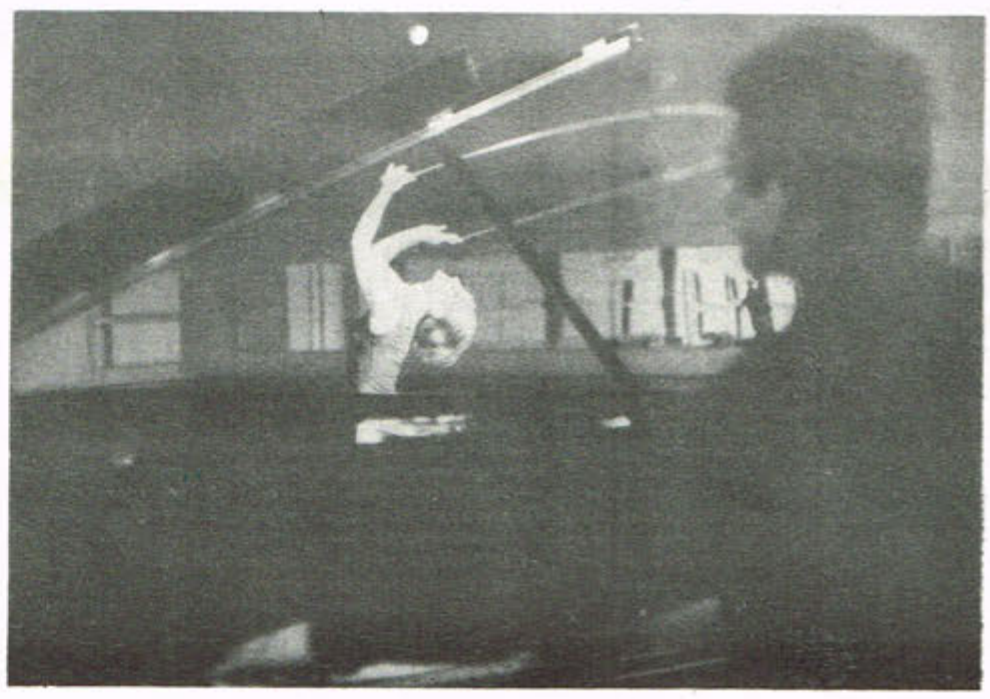


ГОЛЯМАТА БЪЛГАРСКА ТРОЙКА: КРАСИМИРА-МАРИЯ-НЕШКА



ЕДНО СЪЗВЕЗДИЕ, КОЕТО ДЪЛГО ЩЕ СЕ ПОМНИ...





ПЪРВА СРЕД ПЪРВИТЕ

Ето ги на най-високото стъпало на почетната стълбичка двете – голямата гимнастичка Мария Гигова и едно мургаво, чипоносо момиче Галина Шугурова, което от четири години се стреми да застане там. Тази "заплаха № 1" най-сетне може да се усмихне щастливо. На пресконференцията отново сядат една до друга – две световни шампионки. Кое е най-важното качество за един спортист – питат журналистите?

– Спокойствието – казва Мария.

– Не, вълнението – казва Галима.

Може би е права Галима. Развълнуването, вдъхновената игра я доведе до Мария, до върха.

Но права е и Мария. Може би след шест години, ако Шугурова тръгне за третата титла, ще каже като нея – спокойствието. Беше време, когато и Мария Гигова покоряваше само с вълнението. Дойде време, в което трябваше да прояви и своята рутина, да внимава за всяка частица от секундата. Малцина са тръгнали на толкова тежка спортна битка. Малцина са били така изтощени от напрежение преди започването на едно световно първенство.

Мария освен да демонстрира смело голямата класа на българската школа, трябваше и да внимава. Всички считаха, че авансът ѝ от първия ден е голямо предимство. Да, предимство, но и голямо бреме. Журналистите по навик повтаряха за всяко нейно изпълнение "блестящо". Не, Мария не се заблуждаваше. Тя знаеше по-добре какво е блестящо. Знаеше много добре какво удоволствие е да накараш една зала да замре пред изпълнението ти, не да те гледа как гониш титлата. Но нямаше право да рискува. Усетила ли е болката от това, че ротердамските зрители, последните, които ще видят трикратната шампионка на световно първенство, няма да видят всичко, което тази шампионка може? Знаеха ли те колко много ѝ струва сега да се задържи на върха? Знаеха ли те, че в загубеното право да рискува Мария играеше не само за публиката, но и за строгите съдии. Нейната концентрация бе главно в една точка, характерна за големите спортисти: "непременно победа!"

Едва когато битката беше фактически приключила, Мария показа отново изключителната си класа. Дойде последният уред – лентата. Мария хвърли всичко. Игра със страст, с вдъхновение. Като че искаше да каже – вижгате за последен път на световно първенство трикратната абсолютна световна шампионка. Запомнете я като най-голяма гимнастичка.

Сега в тези дни от всички страни се чува все един въпрос – все пак повече или по-малко е Мария в Ротердам, отколкото в Хавана, във Варна, в Копенхаген?...

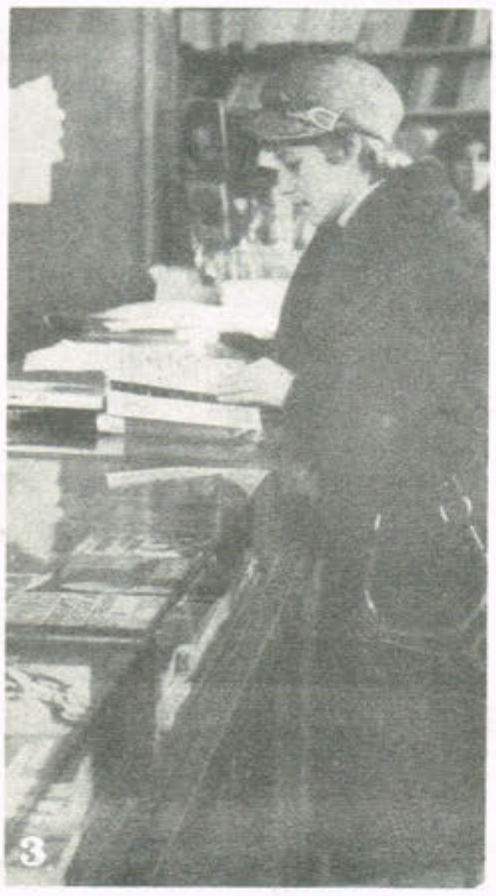
Всеки етап си има свой колорит. Не всичко се измерва с броя на медалите. В Копенхаген Мария беше най-ощетена, некоронованата кралица, която покори всички с младостта и дързостта си. Тогава Мария мислеше, че най-важното за един спортист е удоволствието от играта. И имаше право. Във Варна децата носеха плакати: "Дайте ѝ короната!" Не ѝ я дадоха. Все си я! Извоюва си я с изключителна, блестяща игра. С голямото очарование, с умението си с всеки жест да покорява публиката. Тогава Мария мислеше, че най-важното за един спортист е да умее да побеждава. В Хавана трябваше да се защищава абсолютна шампионска титла. Тогава разбра колко по-лесно е да стигнеш, отколкото да се задържиш на върха. Вече се виждаше, че е тежка короната. Мария разбра, че най-важното е да умееш да се бориш. Дойдоха ротердамските дни. Най-трудните. Гигова трябваше да излезе победител от най-тежката си битка. И излезе! Чудно ли е, че сега казва: най-важното е спокойствието! Сега, когато отпускането и за частица от секундата можеше да бъде фатално. Не, Мария нямаше повече право да греши в тази последна голяма битка. И заложи не само на съвършеното си майсторство, но и на голямата си воля за победа.

Нека Галима си каже, че най-важното е вълнението. Мария може да разбере малкото чипоносо момиче, за което светът в тези дни беше в розово. Може би и някога Галима ще разбере най-голямата българска гимнастичка, която напусна световната сцена като три пъти Мария – и трите пъти първа сред първите – достойно завоювана чест на истински спортист и герой...

ГРИ ПЪТИ МАРИЯ!

















ИЗВЪН ЗАЛАТА

Тренировки и пак тренировки. След това – състезания. И отново тренировки. Остава малко свободно време, а през него трябва да се свършат толкова много неща.

За ежедневието на Мария Гигова, когато е извън залата, ни разказва със своята камера нашият фоторепортер Георги ДОЙЧИНОВ.

В къщи всичко трябва да бъде подредено с много вкус (сн.1). След това – малка "разходка" по магазините. . . (сн. 2). Естествено най-хубавата покупка ще бъде една хубава книга (сн. 3). И трябва бързо да се върне в къщи – тук много често идват гости (сн. 4). Когато остане сама, трябва да прочете десетките писма, които идват от цял свят, и да им отговори (сн. 5), или пък ще откачи китарата от стената, за да си посвири малко – ей така, за почивка и настроение (сн. 6). Може пък елегантно облечена да отиде на концерт (сн. 7). . .

ЗА ВСИЧКО С ШАМПИОНКАТА

ювете ви за бъдещето?
продължа да играя и ще завърша история
ството.
качество най-много цените в хората?
ността.
качеството, което най-много ненавиж-

зия лицемерието, двуличието!
качество цените най-много в себе си?
едователността.
ква е вашата слабост?
Доверието.
това едва ли е лоша черта.
ои се възползуват от доверието ми и го
щат в моя слабост. Тежко понасям разо-
чието си от такива хора.
мате ли музиката?
кавам я. Чрез хубавата музика си почивам,
рвам се. . . Предпочитам творбите на
Шопен.
ожително имате богата фонотека?
пежавам над 300 плочи. . . Сред тях има и
а музика. Обичам джаза, защото дава въз-
т за творчески импровизации, което и аз
моята игра.

– На какво дължите третата световна титла?

– На трудолюбието си в подготовката. Наистина работех много – не само в залата, но и в къщи. Обърнах внимание и на най-малките детайли – дори и на израза.

– Любимият ви цвят?

– Пурпурните цветове – оранжевия, жълтия... И зеления.

– Кое годишно време предпочитате?

– Есента – толкова е богата на краски!

– Предполагам, че понякога ви е било много трудно. Не сте ли изпитвала желание да махнете с ръка на тренировките и да си намерите някъде спокойно и тихо кътче?

– Имало е моменти, когато ми е било тежко. Но аз бях длъжна да постигна целта си – трикратната титла на световен шампион е най-хубавият успех във всеки спорт. Не случайно бразилците взеха завинаги купата "Жюл Рими".

– В едно предаване по радиото разказваха за това, как катастрофирали хора се нуждаели от помощ, а няколко коли ги отминали и. . .

– Ненавиждам егоизма. Така не би постъпил никой нормален човек. За да спасиш човешки живот, трябва да рискуваш дори и своя.

– Имате ли някакви препоръки към своя спорт?

– В ръководните органи на федерацията дами повече мъже. От това художествената гимнастика само ще спечели.

– Какво смятате за спортния режим?

– Не съм пуританка. Всеки спортист може да изпие чаша вино в подходящ момент по подходящ случай.

– Ако станете съдия, какво ще бъде най-голямото ви задължение?

– Да съдя критично, вярно и честно. Никой няма право да разочарова спортистите, положили огромен труд, заради лични амбиции и сметки.

– Кой е най-големият ви момент в живота?

– Изпитвали съм го няколко пъти – когато в чест на моя победа изсвирят българския химн и на пилона се развее българският трикольор.

– Кой е най-големият стимул за един спортист?

– Когато защищава националната чест, когато побеждава за България. Не мога да разбера тези спортисти, които имат за стимули предимно материалните облаги.

– Не завиждате ли на артистите, на балерините, които винаги когато се вдигне завесата, показват своето майсторство и на всяко представление получават признанието на зрителите, не разчитат на съдии и още на следващия гастрол могат да оправят допуснатата грешка?

– Не. . . Аз играя също за зрителите, но ми се струва, че в спорта победата е по-ценна заради това, че не става всеки ден.

– Кои спортове освен вашия обичате?

– Фигурното пързаляне и тениса на корт.

– Кой спортист уважавате най-много?

– Недялко Колев, който въпреки младостта си показа, че е наистина изключителен спортист.

– Кое развлечение ви допада?

– Да пътувам с автомобил. . . Моята втора специалност във ВИФ е автомобилизъм. Но не обичам високите скорости и не бих участвувала в състезания.

– Какво ви направи впечатление на последния световен шампионат и след него?

– Признанието на българските любители на спорта, това, че ми вярваха, и аз оправдах вярата им. Много ме трогнаха съветските спортистки и ръководителите на тяхната делегация, които първи ми честитиха големия успех. . . Другото. . . Публиката отначало ме прие сравнително хладно – знаеха, че съм състезателка от ЦСКА и това им бе достатъчно след футболния мач с "Аякс". . . Но с играта си спечелих симпатиите и дори ми се струва, че убедих много холандци, че победата на българските армейци не е случайна. .

– И още някой забележителен момент от Вашия живот?

– Когато ме удостоиха със званието "Заслужил майстор на спорта на СССР" и естествено най-вече, когато бях наградена с ордена "Георги Димитров" и бях удостоена със званието "Герой на социалистическия труд".

– Какво ще пожелаете на читателите на "СТАРТ"?

– Ще го напиша. . .

На читателите на "Старт" с пожелание да четат по-често за успехи на българските спортисти
Гигова

Страницата е подготвена от Борис КОВАЧЕВ
Снимки: Иван ПОПОВ
Янко ГЪРОВ
и Емил МАНДЖАРОВ

СПОРТЪТ ДАВА ПРИЯТЕЛИ

"Тройката на Владимир Петров днес безспорно е най-силната в света на аматьорския хокей" – казва А. Стрьомберг, бивш треньор на шведския национален отбор.

А президентът на ЛИХГ Ахерн след световното първенство по хокей на лед в Москва заяви: "Между героите на московския шампионат са преди всичко Михайлов, Петров и Харламов."

Вълшебната тройка Михайлов – Петров – Харламов вече пет години играе в сборния отбор на СССР. Тя допринесе четири пъти за спечелването на титлата "Световен шампион" и веднъж за спечелването на олимпийското злато. В последните си 10 срещи сборният отбор на СССР е отбелязал 100 гола, а само тройката на Петров – точно половината от тях. Затова тази славна тройка е изключително популярна в съветската страна.

Тримата хокеисти са интересни и приятни събеседници. Ето как се отзовават те на поканата да кажат нещо за себе си и за хокея.



КАПИТАНЪТ НА СЪВЕТСКИЯ СБОРЕН ОТБОР БОРИС МИХАЙЛОВ С ДВЕТЕ НАЙ-ГОЛЕМИ ХОКЕЙНИ НАГРАДИ – КУПИТЕ ЗА СВЕТОВНО И ЕВРОПЕЙСКО ПЪРВЕНСТВО

Михайлов: Страхувам се, че няма да научите от нас много оригинални и изискани неща...

Петров: На леда и в живота ние сме тясно свързани. Това е много важно. Бих наречал това родство на душите, въпреки че сме противоположни по характер. Борис Михайлов е спокоен, разсъдлив, откровен, сто процента честен. Валерий е дружелюбен и добър. С него не е скучно. А аз...

Харламов: Ти си нашият център. Сериозен си като Борис. Само аз съм лекомислен. Освен това си и комсомолски секретар на сборния отбор.

Михайлов: Често слушам да хвалят нашата игра. Нямали сме слаби места! Ласкателство! А ако разгледате поотделно всеки от нас, сигурно ще откриете слабости и недостатъци. Идеалното е мечта, към която се стремим цял живот, която ни помага да растем и да се усъвършенстваме, но остава недостижима. Талантът е неудовлетвореност, умение да трениращ до седмо изпотяване, да търсиш нови пътища. В много писма питат: "Как да стана добър хокеист? Бих искал да играя като вас, чувствувам, че мога, искам..." Не съм против самоувереността на младежите, но мнозина от тях не знаят къде е границата между "искам" и "мога". Спортът привлича мнозина със славата, блясъка, медалите, победите. Не се вижда обаче другата страна, с която ние се срещаме всеки ден – спартанският режим, изтощителните тренировки, синините и отоците, които получаваме в тежките двубои на леда.

Харламов: Когато дойдох в ЦСКА, бях на 14 години. Бях малък и слаб. Тогава излязох Борис Павлович Калугин, че съм едва на 13 години. Повярва и ме прие. След една година истината беше разкрита, но не ме изгониха. Треньорът хареса моя боляк характер, огромния ентусиазъм и копнеж за борба. Хокеят не е възможен без силови двубои...

Михайлов: В ЦСКА нашата тройка се оформи постепенно. Преди да ме повика А. Тарасов, играех в "Трудови резерви", след това – в Саратов. През 1967 г. в "Криля советов" с Володя Петров и двамата играхме почти цял сезон с В. Александров – опитен майстор, когото смятам за свой учител.

Петров: Когато Александров се оттегли, на негово място дойде Валерий. Привикването с новия партньор изисква винаги известно време. Валерий обаче учудващо бързо намери общ език с нас. Още в първия мач играхме така, сякаш дълги години сме играли заедно. От този ден не ни се иска да се разделяме.

Михайлов: Знаем добре какво умее другият. Не мога да дриблирам като Валерий, не винаги пред Вратата съм хладнокръвен като Володя.

Петров: Борис има изключително чувство за пласиране. Много е бърз и винаги ще се появи там, където е необходимо, за да завърши комбинацията или да вкара шайбата в мрежата.

Михайлов: На игрището играем съгласно указанията на треньора. Тарасов в клуба и Бобров в сборния отбор възлагат на мен и на Петров повече задачи в отбрана, за да може Валерий по-добре да започне контраатаката.

Петров: Обиграли сме се добре и се разбираме. Това дойде само по себе си още при дебюта на нашата тройка. Още тогава знаехме какво иска всеки от нас. Разбираме се като известните тройки Бабич – Бобров – Шувалов, Локтев – Алметов – Александров или братята Майорови и Старшинов. И те се разбираха и не можеха да обяснят как става това... Какви са нашите бъдещи планове? Да играем и да се учим. А след това трябва да оженим Валерий.

Михайлов: Често си мисля какво очаквам от спорта, какво дава той на човека? Здраве? Сигурно. Сила, самоувереност? Разбира се. Възможност за задоволяване на самолюбието? Защо да се лъжем – имам предвид и това. Сега, след години, когато вече успехите са налице, разбрах, че спортът дава на хората приятели. Предразполага към приятелство, към разбирателство и искреност... Володя и Валерий станаха мои приятели благодарение на спорта. И ще останат такива, след като престанем да се състезаваме и нашият живот потече по-спокойно. Трудно е да се предполага какви ще станем. Сега сме още студенти. Може би ще учим момчетата да играят хокей, ще възпитаваме наша смяна. Може би ще работим нещо друго. Но винаги ще бъда благодарен на своите приятели от тройката, че ми помогнаха да стана член на сборния отбор, ще им бъда благодарен за тяхното приятелство.

Петров: Искам искрено да благодарим на нашите безбройни привърженици, които ни вярват и ни подкрепят.

Харламов: Във всички наши успехи винаги има част от невидимото участие на нашите хокейни привърженици...

МОСКВА, специално за "СТАРТ"

КАТО В ПРИКАЗКА



Тайнственият чудотворец от приказката често пъти прекрасните принцеси – руската, чешката, българската, индийската – какви са техните три желания:

– Да бъда красива, щастлива, да се омъжа за прекрасен принц – отговарят те.

Всички тези желания на Геновайте Рамошкене са вече изпълнени. Тя е миловидна, щастлива е от своята победа на тазгодишния европейски шампионат по гребане, щастлива е от брака си с вилнюския инженер по точна апаратура, щастлива е с мургавата си двегодишна Берута – любимка не само на нейното семейство, но и и на голямото семейство на литовските гребци. Дори треньорът на Геновайте – Евгений Вайткявичус, не е в състояние да устои пред чара на Берута и колкото и да се мръщи, позволява ѝ да влезе в катера, който съпровожда майка ѝ по време на тренировките.

В тези моменти Евгений Вайткявичус трябва повече да следи детето, отколкото да наблюдава тренировката на неговата майка. Защото безстрашната Берута не стои нито минута мирна, готова е всеки момент да се хвърли във водата, за да бъде по-близо до мама, и вече проявя страшно упорит характер. Впрочем има на кого да се е метнала. Няма защо да крием – природата не надари Геновайте с отлична координация, толкова необходима за състезателите по академично гребане, още повече на скиф. Но Геновайте реши да се пребори с природата. И доказа, че трудът, настойчивостта, силата на волята са качества, по нищо не отстъпващи на щедрите природни дарби. Именно тези качества треньорът Вайткявичус цени най-много в своята състезателка. А той имаше достатъчно време да опознае и разбере спортистката – цели осем години те работят заедно.

Заедно започнаха и през 1968 година, когато след тежка операция Геновайте (тогава още Шидагите) отново стана отлична състезателка, заедно възстановяваха формата ѝ и по-късно – след тежко заболяване. Не всеки спортист е способен да се върне в лодката след тежко боледуване! А Геновайте направи това два пъти... А когато стана майка? Нима това не е промяна в живота на жената, нима не е изпитание на любовта към спорта?

Геновайте издържа тези изпитания. Както издържа и изпитанията в дома си – грижи за дъщерята, за мъжа, за домакинството. . . И при това отделя много време за две свои увлечения: чете много класика и много бродира – дори за своя треньор. . .

И въпреки цялото си удовлетворение от постигнатото в живота прекрасната принцеса на световното академично гребане Геновайте Рамошкене много би искала нейният добър чудотворец – трудът – да и помогне да се изпълнят още три заветни желания: да стане шампионка на първото световно първенство, да участвува на олимпийските игри в Монреал – първите игри, където ще има и женигребкини – и да види дъщеря си красива и с характер като себе си.

Сусана БЕЛЯЕВА
Снимка: Борис СВЕТЛАНОВ

ПАНОРАМА

Постигнато е споразумение между федерациите по лека атлетика на СССР и САЩ двете следващи срещи в зала между едни от най-добрите спортисти на двете страни да се състоят в Ричмонд през 197 (вероятно на 15 и 16 март) и 1975 г. Според плановете гигантският Дворец на спорта в Ленинград, кой то ще побира 20 000 зрители, ще бъ де завършен през 1976 г. Тогава н свой ред американските лекоатлети ще гостуват в тая най-голям спортна зала в Европа.

●

Маршрутът на традиционната колоездачна обиколка на Франци често "прескача" границите н съседните страни – най-често бел гийската. Догодина за пръв път историята на това състезание с предвижда и един етап на английск земя – на 29 юни в околностите н Плимут, – след което участниците отново ще се завърнат отсам Ла манша.

●

Световната боксова асоциация н професионалистите е предупредил световния шампион в тежка кате гория Джордж Формън, че ще бъд дисквалифициран, ако до 22 януар идната година не излезе на ринг срещу "достоен съперник измежд реалните претенденти за световна титла". След победата си на Фрейзър през януари тази годин Формън не се е срещал с нито еди от боксьорите, които влизат в "де сетката на най-силните", съставя на от асоциацията.

●

Както съобщава агенция ЮПИ президентът на Тунис Х. Бургиба заявил, че би искал град Тунис да по даде кандидатурата си за домаки на летните олимпийски игри пре 1984 г.

●

В турнира на европейските шам пионки по баскетбол австрийския представител "Юнион гарант (Виена) постигна убедителна побед над португалския клуб "Академика (Коимбра)– 73:43 точки. Голям при нос за успеха – цели 10 коша – дад бившата световна рекордьорка скока на височина Илона Гузенбауер "Баскетболът е чудесен спорт казва тя, – но само като спомага телно средство за поддържане н формата. Оставам вярна на лекат атлетика!"

●

Американското специализиран списание по плуване "Суимин уърлд" обяви за най-добра плувкин в света през настоящата годин Корнелия Ендер (ГДР), която напра ви общо 6 поправки на световнит рекорди на 100 м свободен стил, 10 м бътерфлай и 200 м съчетано. З най-добър при мъжете се посочв американецът Рик Демонт – пръ слязъл под 4 минути на 400 м свобо ден стил (3,58,18). Мнозина от спе циалистите обаче оспорват негови избор – отдават предпочитание н австралиеца Стефан Холанд и него вия феноменален резултат на 1500 (15.31,85).

●

В края на 1974 г. в Москва щ се състои международен семинар н тема "Спортът и съвременното об щество – социалната роля на спор та". Очаква се в него да участвува над 1000 учени от цял свят.

ГОЛЕМИТЕ ГОВОРЯТ

МЕРКС: НЕ ИСКАМ ДА УМРА НА ВЕЛОСИПЕДА

Еди Меркс е безспорно първият сред първите в съвременното колоездене. Миналата година той счупи в Мексико световния рекорд на едночасово каране – близо 50 км. Напоследък обаче се случи една сензация – Еди Меркс спечели обиколката на Ломбардия, но бе дисквалифициран за допинг... Той категорично твърди, че не е вземал допинг и иска контраекспертиза. Стотици съчувствени писма от Белгия и Франция подкрепят неговото твърдение. Едно писмо гласи: "Белгия има доверие в теб. Един Меркс се бие, но не се предава." То е подписано от 19-те хиляди жители на Ватерло... Всичко това е дало повод за дълъг разговор с шампиона.

Кое е най-голямото разочарование в вашата кариера и най-хубавият ви спомен?

– Второто ново дисквалифициране тази година засегна, че за миг реших да сложа край на моята състезателна кариера. Същата мъка изпитах и в 1969 г., когато ме изключиха от обиколката на Италия за допинг, след което ми се извиниха. А най-хубавият ми спомен е от "Тур де Франс" същата година не само защото ме реабилитира пред публиката, но и защото първата ми победа в това състезание.

Кой е най-хубавият ви сезон и най-лошият?

– Трудно е да се каже, защото хубавите ми сезони са много – 1969 г., 1970 и 1971: спечелих едновременно обиколката на Италия и на Франция; 1972: отново "Тур де Франс" и рекорда на 1-часово каране; 1973: победих в три състезания, които засега не бяха ми се удавали – обиколката на Испания, Париж–Брюксел и голямата награда на нациите. А що се отнася до най-лошия сезон, такъв нямам такъв.

На какво отдавате категоричните си превъзходство?

– Преди всичко вярвам, че имам есествени заложби. Природата е била щедра към мен, но тези заложби трябва да се развиват упорито с тренировки.

Какво се яви по-талантлив състезател и ви победи, каква ще е вашата реакция?

– Не ги намерил това за съвсем нормално. Трябва да приемеш поражението така, както противникът приема твоята победа.

На какво отдавате превъзходството на белгийското професионално колоездене?

– На това, че в Белгия младите се интересуват от велосипеда и не се стъписват пред големите усилия, които неговото практикуване изисква. Тази е основната причина.

– Какво мислите за Даниел Морелон?

– Според мен би било по-лесно за Морелон да стане световен шампион на бързина за професионалисти, отколкото за аматьори. Но трябва да се признае, че професията на спринтьор не е рентабилна. Тогава Морелон ще се види принуден да изостави спринта и да се ориентира към бързите дневни бягания. Не зная какви биха били неговите възможности в тази дисциплина. Мисля обаче, че за него е късно на 29 години да стане професионалист.

– Кои колоездачи са Ви направили най-силно впечатление?

– Ще спомена четирима: Анкетил, Ван Лой, Окана и Жимонди. Всеки е показал големи качества.

– Вярвате ли, че Окана може да надмине вашия световен рекорд на едночасово каране?

– Рекордите се постигат, за да бъдат надминати. Да речем, че шансовете на Окана са 50 процента. Но този рекорд няма да бъде вече надминат в Европа.

– Ще се опитате ли да спечелите за шести път "Тур де Франс"? И трите обиколки (Франция, Италия и Белгия) в същата година?

– Шест "Тур де Франс" – да, макар този подвиг да е трудно осъществим. Но трите обиколки в същата година – сигурно не, премного е. Не искам да умра на велосипеда...

ПРИРОДАТА Е БИЛА ЩЕДРА





«ПЕТЛИТЕ» ТЪРСЯТ РЕВАНШ

ФУТБОЛЪТ Е ДОБРА ТРЕНИРОВКА ЗА ВСИЧКИ СПОРТОВЕ – И ЗА СКИ.

Още са пресни спомените за поражението, което претърпя миналата година френският алпийски ски-спорт – особено мъжете. В първата десетка на най-добрите алпийци има трима австрийци, двама италианци, двама швейцарци и по един французин, американец и западногерманец. При това този единствен французин – Жан-Ноел Оже,е едва на седмо място. Не по-добро е положението на наследниците на Кили и в отборното класиране. За пръв път французите не са сред първите три "Велики" сили – те са четвърти. Картината на френското фиаско се допълва от факта, че след Сапоро за пръв път "петлите" се завърнаха в родината си без олимпийски медал.

Причините? Сериозните контузии, извадили от строя основни единици като Патрик Русел, а при жените – Ингрид Лафорг, Мишел Жако и други. Отсъствието от кормилото на националния отбор (вече пета година!) на големия стратег Оноре Боне. Неразбирателството между състезатели и треньорски състав, което доведе дори до открит бунт на асовете, отказали да стартират в шампионата на страната. Това вече не можеше да не предизвика бързата реакция на сегашния старши треньор на националния отбор – 40-годишния Жан Вюарне, олимпийски шампион на спускане от Скуо Вали, а до миналата година треньор на трикратния носител на световната купа Густаво Тьони и на останалите му италиански колеги. Рязко бе увеличен броят на състезателите, включени в представителните отбори на страната, които трябваше да преминат форсирана лятна подготовка. При мъжете се готвеха 17 души и още толкова в младежкия отбор, а при жените съответно 16 и 14. Една трета група от 20 още по-млади момчета и 15 момичета също премина през "суха" подготовка.

Цялостната работа през лятото бе разделена на два главни периода. Първият – осем лагера на ски и три лагера за обща физическа подготовка. През това време вниманието бе насочено към техническото усъвършенстване на състезателите по спускане и гигантски слалом. Вторият период бе отделен изключително за работа върху специфичните сръчности в слалома и гигантския слалом – седем лагера на ски и четири лагера за обща физическа подготовка – по една седмица, която премина в едно професионално учебно за ведение.

Поради контузии някои от титулярите не можаха да вземат пълноценно участие в интензивната подготовка. Анри Дювияр се подложи на операция на менискуса, Клод Перолекува счупената си ключица, Жан-Ноел Оже внимаваше за току-що зарасналия си глезен, Патрисия Емоне и Мартин Куте също прекараха леки операции на менискуса. Всички те обаче заедно с контузените през 1972 г. Патрик Русел, Ингрид Лафорг, Мишел Жако и Жаклин Рувие положиха максимум усилия и воля и участвуваха в летния подготвителен период. Една от неговите характерни съставни части бе двуседмичният лагер на сняг в Портильо (Чилийските Анди). Там заедно с почти целия световен елит бяха Анри Дювияр, Мишел Жако, Жаклин Рувие, Брижит Жандел и Кристиан Рай.

След цялата извършена подготвителна работа предполагаемата стратегическа цел на "петлите" е: бързо възвръщане на загубените позиции сред най-добрите от световния елит. А това означава: в края на март идната година да бъде "детрониран" поне единият от "заседелите" се вече цели три години на върха Густаво Тьони и Анамари Прьол и поне едната индивидуална световна купа да отпътува за Франция.

Асен МИНЧЕВ

НЕОЧАКВАН СВЕТОВЕН РЕКОРД

Датчанинът Пребен Скьоет посегна към славата на първия легендарен маратонец и всички негови последователи. В продължение на един ден и една нощ, или точно 1507 минути, той пробяга 267,4 км. За да постави този своеобразен световен рекорд, 36-годишният журналист провел в продължение на 7 месеца изключително тежки тренировки. Освен силовата подготовка, всяка вечер пробягвал по 20 – 30 километра. Скьоет имал една цел – да подобри световния рекорд, поставен от южноафриканеца Съливан през 1961 г. Съливан успял да пробяга 255 километра.

Един ден Пребен Скьоет четял в своята редакция материал, в който били описани различни необикновени постижения. Тогава бил завладян от мисълта да се впише в листата на тези постижения, макар и не така популярни като рекордите в известните спортни дисциплини.

– Не исках да пиша непрестанно за постиженията на другите. Реших сам да преживея и опиша едно рекордно бягане.

Трасето, започващо от Ноере Салтум до родния му град Фредерисия, било измерено съвсем точно и имало дължина 314 км. Преди старта неговите приятели за последен път се опитали да го отклонят от това "нечовешко" начинание, но не успели.

– Началото премина като кошмарен сън – разказва по-късно Скьоет. – След първите 20 километра почувствувах силна болка в дясното коляно. Обаждаше се стара контузия. Помагаше ми само една мисъл: напред и само напред. Знаех, че ако спра само за миг, няма да мога повече да продължа. Всички маратонци познават това чувство.

На 180 километра от старта, в градчето Холстербо, всичко показвало, че датчанинът ще завърши своето бягане. Дясното му коляно получило силен оток. Придружаващите го лица потърсили веднага помощта на лекар. Няколко минути почивка, лек масаж, блокада с две инжекции – всичко отнело около 20 минути, през което Пребен не седнал за миг, и успял да продължи.

ПРЕБЕН СКЬОЕТ: НАПРЕД И САМО НАПРЕД



Всеки 50 километра кандидатът за световен рекорд си сменял кецовете и чорапите. В този момент приятелите му го подкрепяли със силно черно кафе. От градчето Хернинг до целта оставали 95 км. Тази част била най-трудна, с непрестанни слизания и изкачвания. Хората, които минавали покрай него, сякаш не го забелязвали. Само двама приятели го поливали от време на време с кофи хладна вода. И продължавал нататък...

До Фредерисия оставали още 45 км. Но било достатъчно да стигне до градчето Велие, за да постави световен рекорд. След още една лекарска намеса и с последни сили той стигнал до това градче. Зад себе си имал 267 км – с 12 километра повече от рекорда на Съливан,и не бил в състояние да направи нито крачка.

– Няколко часа по-късно ме откараха на стадиона в моя роден град Фредерисия. Бях бурно акламиран от 8000 души. Получих награда за най-добрия спортист на Дания за 1973 г. Сега живея с приятното чувство, че съм световен рекордьор.

Фут болът в близки и далечни страни



Казимеж Гурски сред свои те възпитаници. Вляво на заден план е Дейна (снимката горе). Любански Вече упорито възстановява формата си. Ще бъде ли на познатата висота през юни?

КАЗИМЕЖ ГУРСКИ:
ТРУД И ВСЕОТДАЙНОСТ

Преди да бъде признат от любителите на футбола в Полша, треньорът на националния отбор Казимеж Гурски извървя труден път. Единствено доверието на състезателите беше голямата сила, която го крепеше и му даваше вяра в успеха. И когато го постигна след драматичния мач на "Уембли", всички му благодариха от сърце.

Гурски притежава една от най-интересните частни архиви, състояща се от хиляди писма. Говори се, че по-голямата част представлява достатъчно основание прокурорът да повдигне обвинение срещу техните автори. Но Гурски никога и никого не е молил за помощ и закрила. Защищавал се е единствено с непосилна работа – едновременно в своя клуб "ЛКС"(Лодз) и в националния отбор, където и до днес е хонорован треньор.

Кариерата му на треньор започва от треторазредния "Маримонт". Когато този отбор се изкачва във втора група, на Гурски поверяват юношеския национален отбор. С него в продължение на пет години той участвува в турнира на УЕФА в Монте Катини, Будапеща, Люксембург, Мадрид и София. Има десетки възможности да се срещне с прочути треньори, да обмени опит, да извърши наблюдения. И вярва, че някога те ще донесат плодове. От 1960 до 1966 г., преди да му бъде поверен младежкият отбор на Полша, е последователно треньор на "Легия", "Люблинянка" и "Гвардия". Работата му с младежите и до днес остава в сянка, въпреки че през неговата школа преминават голяма част от сегашните национали.

Когато през 1971 г. Гурски започва работа с представителната единадесеторка, любителите на футбола приемат този факт като неизбежно зло, като временно разрешение, което трудно може да заздрави разклатеното реноме на полския футбол. Даже след олимпийския успех в Мюнхен Гурски не успява да убеди своите противници, които го атакуват още по-застрашително след загубата от Уелс за световно първенство. Сега, когато Полша се нареди сред най-силните отбори в света, макар и твърде късно, вече никой не се съмнява в неговите големи възможности.

– Наблюдавам всички треньори, но се стремя да създавам нещо съвършено различно – казва Гурски. – Артистът, който копира големите "звезди", без да влага нищо от себе си, трудно може да разчита на успех. Наблюдавал съм как действуват стотици треньори. Запознат съм с много трудове и теории. С течение на годините съм стигнал до извода, че изпълнението на даден план зависи преди всичко от хората, които трябва да го реализират. Трябва добре да познаваш състезателите, за да разбереш дали на техния характер и темперамент ще отговарят рецептите, които смяташ да им предпишеш. Не е достатъчно да осигуриш само добри условия за работа и висок стандарт. Трябва да разбираш играчите, да умееш да ги доближиш до себе си. Най-критичния момент изживях след мача с ГФР във Варшава, когато загубихме с 1:3. Запалянковците едва не ме разпънаха на кръст, задето бях поставил на вратата дебютанта или – както някои се изразиха – "паралитика" Томашевски. Спокойно обяснявах, че лошо е играл Горгон, за което няма да го извадя от отбора, понеже след две седмици той може да бъде най-добър. И точно този Горгон, който първия мач не можа да се справи Мюлер, стана след две седмици герой на мача в Хамбург и допринесе най-много за равния резултат. Знаех, че Томашевски ще се върне отново в отбора. Много държах на това. И не сгреших. На "Уембли" игра Томашевски. Лошо ли направих? По едно време бях непрестанно атакуван от два клуба, че вземам само от тях играчи за националния тим и по-рализирам работата им. Трябваше да доказвам, че няма незаменими хора. Потърсих други футболисти и се оказа, че националният отбор може да играе още по-добре. . .

Сега, когато с всеки изминат ден наближава световният шампионат, стратегът на полския футбол е изправен отново пред цяла планина от проблеми. Наскоро Гурски представи своя проектоплан за подготовка, главната част от който трябва да се осъществи в клубовете. В основни линии той изглежда така: от 15 декември – двуседмична почивка за състезателите; през целия януари – работа в клубовете; през първата половина на февруари отборът ще изиграе 4 контролни срещи в Южна Европа; общият брой на контролните срещи до началото на финалния кръг ще бъде 9-10; начало на шампионата 3 март и край преди 25 май; малка почивка и последен двуседмичен лагер.

Особено внимание наставникът на "бяло-червените" обръща и на техническото обезпечаване на отбора:

– Най-късно до 5 януари трябва да се създаде цял колектив от специалисти. Като узнаем нашите противници, наблюдателите трябва веднага да започнат да действуват с камери и видеомагнетофони. Трябва да заработи възстановителна група от лекари и масажисти. Необходимо е да се привлекат и треньори, готови да помагат всеотдайно.

Класирането за финалите, което продължение на 36 години не успя постигне нито един полски треньо не задоволява Гурски и това е ед от неговите характерни черти.

– Отборът, който притежавам в никакъв случай не е най-добрият. последните мачове не играха Люба ски и Краска. Не знам дали ще успея да достигнат своята най-добра фо ма, но разчитам на тях. Почти съ е положението със здравето и с вр щането в отбора на Анчок. Може д изгреят и нови "звезди", т.е. може д имаме и още по-добър отбор, с п силна игра. И точно затова нищо н бива да се подценява и отминава, трябва непрестанно да се търся най-добрите решения.



НАЙ-ДОБРИЯТ В БРАЗИЛИЯ

РИО ДЕ ЖАНЕЙРО, специално за "СТАРТ"

Централният защитник на бразилския национален отбор Луис Перейра доби международна известност по време на тазгодишното турне на трикратните световни шампиони в Европа. И как не – той беше най-ярката фигура сред "новаците" в отбора.

Баща на две деца (жена му по професия е психоложка), 24-годишният Луис Перейра е весел и приятен човек.

Син на северняци-емигранти, които идват да търсят по-добри условия за живот в големия град, на младини той е едно чувствително и мършаво момче с криви крака и олюляваща се, смешна походка.

В началото на футболния си път Луис Перейра е нападател. И както изглежда, тъкмо затова днес той е един защитник, малко по-различен от останалите. Защитник, който прикова към себе си вниманието на треньори и публика с резките си, решителни включвания напред – при това не само като пробивач, но и като реализатор.

Първите му мачове са в отбора на един автомобилен завод от индустриалния район на Сан Пауло. Още тук, преди да стане професионалист, го преквалифицираха в защитник: отборът му имаше нужда от млад и способен играч в центъра на отбранителния блок. На този пост отиде да играе и в "Сан Бенто де Сорокаба" – малък професионален клуб във вътрешността на щат Сан Пауло, който обаче е известен с традициите си във формирането на големи защитници.

През 1968 г. Луис Перейра пристигна в именития "Палмейрас" (Сан Пауло), но трябваше да чака цели три сезона, преди да заеме титулярно място. Това бяха три твърде неприятни сезона за футболиста, който добре разбираше, че който не играе, изостава в подготовката, в растежа си. Но търпението му бе възнаградено. През 1971 г. Луис Перейра се утвърди в основния състав и през следващия сезон спечели с "Палмейрас" всички титли, за които се бореше неговият клуб – включително и първенството на Бразилия.

Луис Перейра е от футболистите, които влагат в играта цялото си сърце, борят се с всички сили до последната минута, смятат всяка среща за решаваща. Като основен стълб в защитата, изскача напред само в подходящите моменти, когато собственият му отбранителен сектор е добре подсигурен от партньорите. Такива са инструкциите и на Освалдо Брандао, треньор на "Палмейрас", и на Загало в националния отбор. Двамата искат да го виждат тактически по-дисциплиниран и уравновесен.

Когато бе съставен бразилският национален отбор за турнето в Европа, Луис Перейра с радост видя и своето име в списъка на кандидатите. Дебютирал в мача с Италия, той запази отлично равнище във всичките си по-нататъшни участия. Този факт и постоянството, което поддържа шампионатните мачове на "Палмейрас", осигуряват на практика присъствието му в предстоящия финален кръг за световно първенство. Защото днес едва ли някой се съмнява, че Луис Перейра е най-добрият млад централен защитник на Бразилия.

Франсиско КАРАМ
Мария КАРАМ



Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

ОТКРИТАТА ПОДПИСКА ЗА НОВИ АБОНАМЕНТИ ПРИКЛЮЧВА НА 20.XII.т. г.

Годишен абонамент – 13 лв.
За 6 месеца – 6,50 лв.
За 3 месеца – 3,25 лв.

АКО ДЕНЯТ СЕ ПОЗНАВА ОТ СУТРИНТА ...

От осминафиналите в борбата се включиха всичките наши участници в европейските клубни баскетболни турнири. Четири отбора през миналата седмица вече изиграха първите си срещи и сега с нетърпение очакват реваншите, които ще се състоят утре и в други ден. В Ботевград стартира и дебютантът в турнира за купата "Корач", който предварително поведе на "Югопластика" (Сплит) по... кавалерство. Тъй като "Балкан" се съгласи мачът, насрочен за 27 ноември, да бъде отложен, за да могат в него да участвуват и намиращите се на турне в САЩ югославски национали Шолман и Йерков. Но на терена ботевградци бяха далече по-безкомпромисни и също запазиха надеждите си за краен успех. Защото останалите наши състави успяха да постигнат сравнително благоприятни резултати и имат реални шансове да продължат борбата в четвъртфиналните групи. Което само по себе си би било вече определено завоевание за нашия клубен баскетбол – развоят на турнирите досега показва, че трудно би се отдало на която и да е друга страна да пласира в четвъртфиналите своите представители в пълен комплект! Още повече, че с изключение на „Марица" останалите ни отбори са на път да преодолеят извънредно сериозни съперници, каквито са и шампионът на Чехословакия, и носителят на купата на Гърция, и притежателките на италианската купа за жени, и именитият сплитски отбор – миналогодишен финалист.

Разбира се, засега работата е свършена едва наполовина, но нали денят се познава от сутринта? ...



«ВТОРОТО ДЕЙСТВИЕ» ЩЕ РЕШИ ВСИЧКО

КАКВОТО САМ СИ НАПРАВИШ...

Стартовата петорка на "Академик" (Сф) имаше малко необичаен състав срещу чехословашкия шампион "Дукла" (Оломоуц), но скоро недоумението се смени с признание към тънкия усет на заслужилия треньор В. Домков, който гласува доверие на шестима играчи от скамейката (Н. Атанасов и В. Шарков) въз основа на един проверен критерий – добрата им игра в шампионатния мач с "Левски-Спартак". И сполучи напълно, защото и двамата просто надминаха себе си и заедно с настроения за гол мач Т. Димитров бяха в основата на сериозния аванс, който студентите бяха на път да отвоюват от чехословашките армейци. В средата на второто полувреме той достигна 28 точки (70:42) с тенденция да нарастне още повече и да обезпечи безметежен реванш в Оломоуц. Нашите шампиони обаче сами си създадоха повод за безпокойство през последните десетина минути, тъй като:

● В това време се занимаваха главно със спорове помежду си, със съдиите Черашняк – Унг и Нягулеску – Ким (между впрочем ръководили задоволително) и със своя треньор;

● Т. Димитров бе "пресечен" от една явно неуместна смяна с Т. Найков точно когато бе влязъл "в сезона", който при завръщането си на терена не успя да продължи (без това да значи, че трябва едва ли не да бъде молен на колене да се включи отново в играта!);

● Непредвидливо бе пожертвуван Сл. Райчев, който в решителните минути можеше да свърши добра работа, която заместникът му Г. Бързаков не успя да свърши.

И така един съперник, който доста дълго с проявите си предизвикваше въпроса: "Това ли е шампионът на Чехословакия?," си замина с пасив само от 18 точки, които в никой случай не са малка разлика, но които същевременно не са нито повод за обреченост на "Дукла", нито причина за спокойствие в студентските редици. Понеже и в София чехословашките баскетболисти показаха, че имат контрааргументи срещу най-поразяващото оръжие на "Академик" – реализаторските качества на Голомеев. Националът Кос (206 см) още тук безапелационно го надиграв защита с рефлективния си и чист "чадър", а освен приноса на Голомеев всичко друго в актива на студентите е колкото сигурно, толкова и несигурно. Още повече, че кондицията им е в състояние да ги принуди да свалят "гарда" тъкмо в момента, когато се решава двубоят. Тогава? Остава им волята, опитът и рутината, които са на тяхна страна и които единствени могат да ги направят крайни победители.

"В СРЯДА ЩЕ БЪДЕ СТРАШНО!"

Това са думи на един от основните играчи на носителя на купата на НРБ ЦСКА "Септ. знаме" П. Маринов след завръщането на отбора му от Атина и преди реванша с "Олимпиакос". Това "страшно" би могло да се тълкува като нещо хубаво, привлекателно за зрителите, но в никой случай не изключва и истинското значение на понятието, въпреки наглед благоприятния резултат от мача в Гърция – 59:67. Треньорът на нашите армейци з.м.с. Цветко Барчовски е на същото мнение:

– "Олимпиакос" е един великолепен в структурно отношение отбор, в който главните действуващи лица са американските негри Джонс (№ 10, 204 см) и Клифърд (№ 13, 187 см), националите Кастринакис (№8, 202 см) и Йозоглу (№5, 186 см) и капитанът Кацафатос (№15, 196 см). Тъй като обликът се дава от американските играчи, смея да твърдя, че този състав е по-силен от гръцкия национален отбор, чиято отличителна черта е отличната борба под кошовете. И ако все пак ЦСКА постигна сравнително благоприятен резултат, това е плод преди всичко на строгата тактическа дисциплина, с която нашите успяха да убият темпото, както и на удачната психическа нагласа, благодарение на която всички успяха да се настроят за безкомпромисна борба, без страх от противника и обстановката. Считам за голяма заслуга на отбора умението му да не изгуби нервите си в момента, когато разликата бе започнала да расте застрашително (15 точки в 32-та мин.), и да внесе прелом в своя полза.

Към думите на треньора нека прибавим и "горещата" обстановка в зала "Глифада", създадена от 4500 зрители и от доста продомакински настроените свирки на Цифра (Унг) и Якшич (Юг). Обстановка, която и ЦСКА се надява да създаде в сряда и затова прави усилия да уреди мача в някоя "по-контактна" зала от "Фестивална".





РЕЗУЛТАТИТЕ ОБЕЩАВАТ

КЕШ – мъже: "Академик" (Сф) – "Дукла" (Оломоуц) 83:65 (47:34)! Реванш на 6 т.м. в Оломоуц: комисар на ФИБА – Винце (Унг), съдии Якобс (ГДР) и Беднарски (Пол).

КНК – мъже: "Олимпиакос"(Атина) – ЦСКА "С. знаме" 67:59 (36:29). Реванш на 5 т.м. в София: комисар на ФИБА – Хордзик (Пол), съдии – Бянки (Ит) и Яхода (Чех).

КЕШ – жени: "Юкселиш колеж" (Анкара) – "Марица" 58:96 (27:49). Реванш на 6 т.м. в Пловдив: комисар на ФИБА – Флайшлингер (Чех), съдии – Михай (Рум), и Папахаризис (Гър).

КНК – жени ДЖЕАС (Сесто сан Джовани) – "Академик" (Сф) 50:41 (21:21). Реванш на 5 т.м. в София: комисар на ФИБА – Флайшлингер (Чех), съдии – Папахаризис (Гър) и Михай (Рум).

1 БАСКЕТБОЛИСТКИТЕ НА "АКАДЕМИК" (СФ) ЩЕ ДОЧАКАТ ДЖЕАС В ДОБРО НАСТРОЕНИЕ – В ДРАМАТИЧЕН ШАМПИОНАТЕН МАЧ СЛЕД ПРОДЪЛЖЕНИЕ ТЕ ПОБЕДИХА "ЛЕВСКИ-СПАРТАК" СЪС 78:75 (70:70, 43:37).

2 НАЙ-ДОБРИЯТ ИГРАЧ НА "ДУКЛА" – КОС(№10) ИМАШЕ ПОРЕДИЦА ОТ УСПЕШНИ ПРОЯВИ НА "ВТОРИЯ ЕТАЖ".

3 ЕДНА ОТ ГОЛЕМИТЕ "ЗВЕЗДИ" НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ЖЕНСКИ БАСКЕТБОЛ, ЮГОСЛАВЯНКАТА М. ВЕГЕР, ВЕЧЕ ВТОРИ СЕЗОН ИГРАЕ УСПЕШНО В ИТАЛИАНСКИЯ ДЖЕАС – УТРЕШЕН СЪПЕРНИК НА "АКАДЕМИК" (СФ).

4 ЙОЗОГЛУ – ОСНОВЕН ДВИГАТЕЛ НА ИГРАТА В ГРЪЦКИЯ НАЦИОНАЛЕН ОТБОР И В АТИНСКИЯ "ОЛИМПИАКОС", КОГОТО ЩЕ ВИДИМ УТРЕ СРЕЩУ НАШИТЕ АРМЕЙСКИ БАСКЕТБОЛИСТИ.

КАКВО Е ТОВА «ДЖЕАС»?

Интересно е как и телеграфните агенции бяха безпомощни да задоволят любопитството ни относно резултата от играния в Италия първи 1/8-финален мач за купата на носителките на национални купи между ДЖЕАС(Сесто сан Джовани) и "Академик"(Сф). . . Така че трябваше да изчакаме завръщането на нашия отбор, за да научим от неговия треньор К.Семов и резултата, и някои други подробности.

–Къде се игра мачът?

– В Сесто сан Джовани, малко градче на около 40 км от Милано, в зала за към 500 зрители, която беше пълна.

–Как се разшифрова името ДЖЕАС?

– Не разбрахме какво значат тези инициали, но като спортно-техническа стойност това действително е един от най-добрите европейски женски отбори – опитен, с много добра организация на играта.

– Играе ли там още югославянката Мария Вегер?

– Да. При това тя е обогатила значително играта си и вече не е само консуматор, но също така организатор и пасьор. И цялата система на отбора е насочена към създаването на най-добри условия за нея.

– Това ли е причината да ви вкара само 13 точки?

– Главната причина е старателната игра в защита на Л.Янкова, която я пази през цялото време доста успешно.

– Коя друга италианка ви даваше най-много здраве?

– Центърът Бокки (186 см) – най-високата състезателка на терена, която при това има вкус към борбата под кошовете.

– Изглежда, че защитите са доминирали – много малък е резултатът ...

– За нас беше естествено да играем търпеливо. И ако резултатът е малък, то и разликата не е голяма.

– Значи сте оптимист преди реванша?

– "Академик" може, трябва и ще елиминира ДЖЕАС!

Страницата е подготвена от
Петър ХАДЖИЙСКИ
Снимки: Янко ГЪРОВ и Георги ДОЙЧИНОВ

И СЦЕНАТА ОБИЧА СПОРТА

Павел Елмазов е едно име, което заема трайно място в историята на българското оперно изкуство. Заслужил артист, лауреат на Димитровска награда, носител на множество правителствени и обществени отличия, той е достоен пример за всеотдайно и плодотворно служене на изкуството, на народа, на отечеството. За около половин век активна артистична дейност Павел Елмазов изгражда 160 сценични образа – рядък случай в практиката на трудното оперно изкуство. Само в ролята на Бартоло от "Севилският бръснар" на Росини артистът излиза над 400 пъти пред публиката. В творческата си биография той е записал и редица други изпълнения, оставили ярки следи в съзнанието на зрителя и слушателя, като Варлаам от "Борис Годунов" (в тази роля артистът партнира през 1934 г. на гостуващия у нас Шаляпин), Канчано от "Четиримата грубияни", Бенуа от "Бохеми", Ван Бет от "Цар и дърводелец", Мефистофел от "Фауст", Рамфис от "Аида" и много други. Нему са подвластни и комичните, и драматичните образи от световната оперна класика. Неизтощим и темпераментен певец на сцената на Софийската опера, в Москва, Виена, Брюксел, Анверс, той и сега, на 75 години, с готовност се явява пред своите почитатели от младежки бригади, военни поделения, строителни обекти. . . Някои от причините за това необичайно творческо дълголетие ми станаха ясни след разговора с артиста.



Понеже знам за ранните увлечения на юношата Павел Елмазов по спорта, питам за повече подробности.

– Спортът ли – подхваща с жар моят събеседник,– спортът ми помогна много в моята професия, в моя живот. През младежките ми години у нас спортът бе съвсем слабо развит. По това време аз станах ученик на Александър Добрич. За мен той е сред първите основоположници на физическата култура у нас. В гръко-римската борба той бе непобедим. Неговата елегантна стойка и коронообразното му красиво тяло го правеха любимец на спортната ни публика. Той създаде свой собствен цирк и го превърна в истинска академия на гръко-римската борба. Събра по-здрави юноши и ги учеше безплатно на борческо майсторство в манежа на цирка си. Вече съм позабравил имената на неговите ученици, но си спомням Коляки – едър българин, също и Иван Качев, който единствен можеше да ме победи от школата.

Младият тогава спортист се учил и тренирал, за да овладее този мъжествен и полезен спорт, излизал и на малки състезания по градините. Помолих го да разкаже за една своя среща на тепиха в цирка.

– Това стана в цирка на ул. "Ждянов". Циркът на Ненчо Цанков. Ненчо правеше и атлетически номера, правеше и борби. По едно време се обади от манежа: "Ако има някой мераклия да се бори с мене, нека заповяда!" Аз



нали бях млад, буен – скочих веднага. Той ме потупа по рамото и вика: "Момчето е надеждно!" Борбата завърши, разбира се, за него, къде можех аз да се меря с такъв силен борец. Но Ненчо Цанков не се бореше така почтено, както това правеше Александър Добрич. Ал. Добрич беше и голям патриот.

Младият Павел Елмазов не е мислил да прави спортна кариера, но както сам признава, в школата на Ал. Добрич се е подготвил и за спорта, и за живота. Интересно е да се отбележи тук, че още преди да тренира борба, той е овладял хватките на жиу-жицу, преподавани му от един италиански авиатор, приятел на неговия баща д-р Елмазов. Това е било още към 1914 г. и може би са били малцина по онова време българите, запознати с този спорт, който напоследък става все по-популярен.

– По-късно, когато моят път се насочи към изкуството – споделя нашият изтъкнат оперен певец, – ранните ми спортни занимания си казаха думата. Аз можех да правя на сцената такива трикове, каквито не се удаваха на другите. В операта "Черевички" играех някакъв си кмет. Според действието аз съм на гости у своята симпатия Солоха (артистката Илка Попова), но в този момент на вратата се тропа, връща се нейният син, който е здрав, силен и изобщо опасен. Трябва да се крия, значи. Но къде? Солоха ми сочи един сандък на пет-шест метра разстояние от мен и аз се хвърлям в сандъка с майсторски плонжк. . . Също в операта "Борис Годунов". По-рано в нея изпълнявах ролята на Пристава, който гони Варлаам. Изваждам сабята, Варлаам скача през прозореца, а аз с гола сабя скачам подир него, но правя такъв хубав плонжк, че излитам над него. . . Това естествено е и повнушително на сцената. В друго представление като грешник попадам между дяволите, в ада. Те ме извличат обаче на белия свят с едно въже. Но аз се държа с една ръка, вися като пазк. . . Пак сила е потребна да издържиш на тази сцена. . .

Артистът си спомня с благодарност младежките години, когато спортът го закалява всестранно. За него се оказват особено полезни придобитите на младини сръчност и пъргавина, сила и бързина в движенията. Уроците на Ал. Добрич по дишане са още по-ценни за бъдещата му работа като певец. Едно правилно поемане на въздух отморява много, а това е нужно не само на спортния тепих, но и на оперната сцена. Нали без правилно дишане няма и правилно пеене.



ИЗ АЛБУМА НА ЗАСЛУЖИЛИЯ АРТИСТ:

1 БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА ОПЕРА В МОСКВА ПРЕЗ 1953 Г. ПЪРВИЯТ ОТЛЯВО ЗАСЛУЖИЛИЯТ АРТИСТ ПАВЕЛ ЕЛМАЗОВ.

2 ПО ВРЕМЕ НА СВОЯТА ТВОРЧЕСКА ЗРЕЛОСТ ТОЙ БЕШЕ НЕУМОРИМ – ГОСТУВАШЕ СЪС СВОЕТО ИЗКУСТВО ПО СЕЛА И ГРАДОВЕ, В ЗАВОДИ И БРИГАДИРСКИ ОБЕКТИ. . .

3 СЪЗОПОЛ ПРЕЗ 1957 Г: ЕДНА МАЛКА СХВАТКА НА ПЯСЪКА, КОЯТО НАПОМНЯ ЗА ДНИТЕ, ПРЕКАРАНИ В БОРЦОВАТА ШКОЛА НА АЛ. ДОБРИЧ. НЕГОВ ПАРТНЬОР Е КОМПОЗИТОРЪТ АЛЕКСАНДЪР РАЙЧЕВ.

4 ПАВЕЛ ЕЛМАЗОВ ПРЕЗ ШЕЙСЕТТЕ ГОДИНИ: ЕДНА ФИГУРА НА СПОРТИСТ, ЕДИН АРТИСТ, ПЪЛЕН С ЕНЕРГИЯ И ЖАЖДА ЗА ТВОРЧЕСТВО.



– Колкото до ползата от спорта по отношение на здравето, не е потребно и да се говори. . . – казва Павел Елмазов. – Мисля, че всеки разбира и този, който не е спортувал – с оплакванията си от различни болести, и оня, който не е пренебрегвал спортните занимания – той най-често се радва винаги на по-добро здраве. За съжаление, след като почнах да работя в операта, музиката и пеенето ме погълнаха изцяло, имах малко време за спортуване. Но в по-стари години пак се появява желанието да се занимавам с физическа култура – пружини, гири, ръчни гимнастики правя. . . Спортът, както и изкуството, изисква постоянство, преданост, всеотдайност. И те винаги се отблагодаряват, като ни дарят със здраве, жизнерадост и успехи.

Атанас ЦОНЕВ

Старт

ЗАБАВНИ МИНУТИ



Във века на техниката

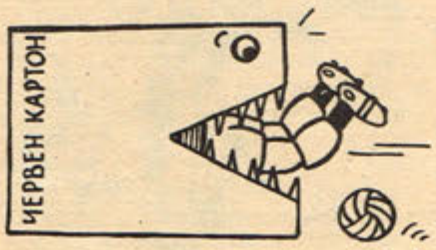


–Бил левак!...



Рационализация

Без думи





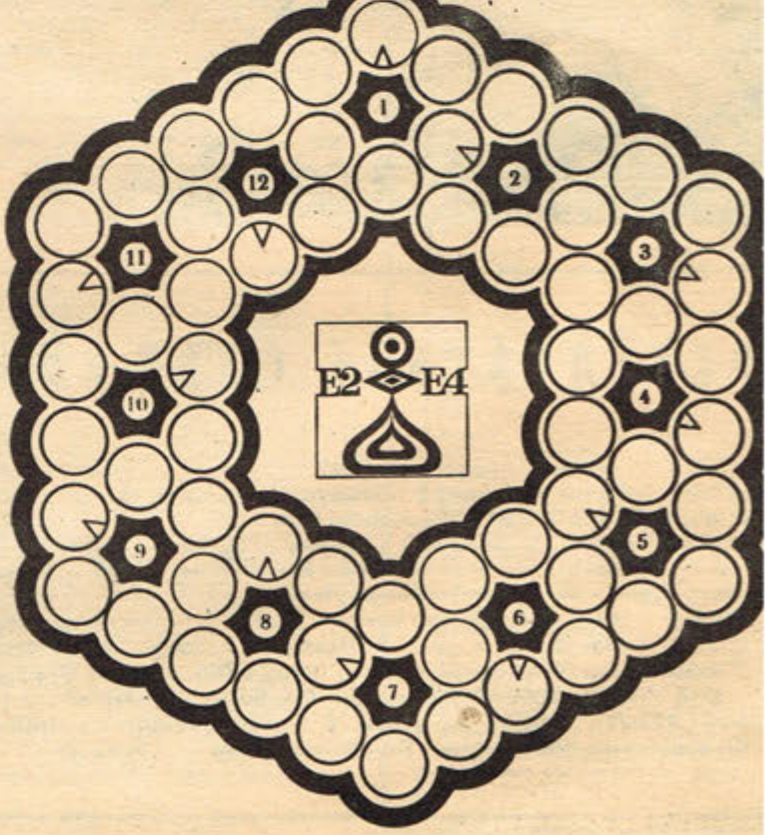
– Гол е... не е гол... гол е...

ИЛИЯ ЛИПАВЦОВ

КРЪГОСЛОВИЦА «ШАХМАТ»

1. Известен западногермански шахматист – гросмайстор. 2. Известна в миналото съветска шахматистка, бивша световна шампионка. 3. Наша шахматистка, републиканска шампионка за 1972 година. 4. Известна съветска шахматистка. 5. Съветски шахматист, участвувал в междузоналния турнир в Ленинград. 6. Известен бразилски шахматист, спечелил междузоналния турнир в Петрополис. 7. Руски шахматист, бивш световен шампион. 8. Канадски шахматист, ... твувал в междузоналния турнир Петрополис. 9. Известен датски ... матист – гросмайстор. 10. Съвет... шахматист – гросмайстор, бивш... товен шампион. 11. Унгарска шахма... тка, участвувала в междузоналния ... нир в София през 1972 година. 12. ... шахматист.

Съставил: Минчо КИРИ...



ЗАД КУЛИСИТЕ НА ГОЛЕМИЯ МАЧ

ТАДЕУШ ОЛШАНСКИ

Берн, 4 юли 1954 година. Финал за световното първенство по футбол. Един срещу друг са отборите на Унгария и ГФР. Безспорни фаворити са унгарците. Не бяха губили мач от четири години! През 1952 г. станаха олимпийски шампиони. В 1953 г. разгромиха в Лондон непознаващата на свой терен поражение Англия с 6:3, а малко преди започването на световния шампионат постигнаха нова победа в Будапеща със 7:1. Създадоха нов, пълен с фантазия и изискасност стил на игра.

В предварителните групи унгарците прегазиха Южна Корея с 9:0, след това и ГФР с 8:3. В четвъртфинала след изключително тежка борба победиха Бразилия с 4:2, в полуфинала след продължения със същия резултат отстраниха от пътя си и Уругвай. И ето че на финала трябваше отново да играят с футболистите на ГФР. . . По пътя към финала германците победиха Югославия с 2:0 и Австрия с 6:1. Никой от чуждите наблюдатели и запалянковците не залагаха за отбора на ГФР. Всички бяха короновали унгарците като световни шампиони и не се съмняваха в тяхната победа.

В началото на срещата с голове на Цибор и Пушкаш унгарците поведоха светкавично с 2:0. От този момент на игрището започнаха да стават странни неща. Унгарците атакуваха непрестанно, но германците, които с две успешни контраатаки бяха вкарали още през първото полувреме. През втората част ситуацията не се промени – унгарците атакуваха безспирно, без да успеят да отбележат гол, което ги правеше все по-нервни. Германците се вкопчиха с крака и ръце, не пущаха противникът им да се измъкне на повече от крачка, а когато Пушкаш, Хидегкути или Цибор все пак успяваха да стрелят към вратата, ударите им се отбиваха от Турек, който имаше невероятно щастлив ден. Така играта продължи до 84-та минута. Тогава едно бързо контраатакуващо падение на немците се увенча с точен удар на Ран: 3:2 за ГФР.

На следващите световни шампионати в Швеция, Чили, Англия и Мексико бяха играни много такива и още по-интересни срещи. Светът бе очарован от бразилците начело с Пеле, които достигнаха върха на футболното майсторство и три пъти станаха световни шампиони. Никога обаче не се игра толкова драматичен мач като този в Швейцария. Никога не се случи един разгромен отбор в предварителните групи да вземе връх над своите победители в решителната за първото място среща.

Често се връщах към този паметен двубой, интересувах се от всичко, което се пишеше за него, следях съдбата на неговите герои. По време на моите репортьорски пътешествия се стремях да се срещна с режисьорите на това голямо спортно събитие, да разбера какво се е подготвяло зад кулисите. И това ми се удаде независимо, че от момента, когато завърши големият мач на стадиона в Берн, бяха изминали доста години. През 1961 г. се срещнах със създателя на унгарската "златна единадесеторка" Густав Шебеш. Преди три години посетих бившия треньор на ГФР Сеп Хербергер. Разговарях дълго с тях. Голямата разлика във времето не беше успяла да заличи нищо от най-важните 90 минути в техния живот.

През есента на 1961 г. Густав Шебеш пристигна във Варшава с футболистите на "Хонвед" за приятелски мач с "Легия".

Пълен, закръглен, за да не кажа дебел, наближаващ шестдесетте мъж в сив костюм, с бяла кърпичка в малкото джобче на сакото. Дебела хаванска пура, характерен мирис на приятен дим и лаванда. Възрастен човек, с нищо ненапомнящ треньор или футболен мениджер. Не си представях така марката на футбола през петдесетте години, победителя в много битки, проведени на всички стадиони в Европа, с изключение на една, след която бяха разбити всичките прозорци на дома му в Будапеща. Един фатален удар на Ран промени съдбата му. Ако тогава Пушкаш беше вкарал този гол, на Шебеш щяха да издигнат паметници в Унгария!

– Дали направих всичко, за да спечеля този блестящ световен шампионат, за който се готвех толкова години с цял щаб от сътрудници, с отбор най-способни футболисти, с доверието и подкрепата на милиони зрители? Винаги си задавам този въпрос, който непрестанно ме преследва независимо, че са изминали толкова години. Помня всички ситуации и особено тези, при които трябваше да взема решения, които не можех да променя. Даже такива, които са по-малко известни. За шампионата трябваше да картотекирам 22 състезатели, а аз имах 23. След продължителна дискусия решихме, че трябва да се избира между двамата кандидати за резерви – левото крило Будай II и Шандор. Будай многократно беше участвувал в националния отбор, имаше рутина и отлична техника. Шандор бе по-млад, прекрасен боец, но в националния отбор, особено зад граница, не му вървеше. И така Будай. Неговото име бе вписано в отборния лист. А след това в Швейцария се оказа, че не е във форма! Затова пък Шандор, който също пойде с нас, играеше като по ноти! И за нещастие в време на мача с Бразилия дясното крило Тот II получи сериозна контузия в коляното. Лекарите бяха категорични – няколко седмици болнично лечение. Кого да поставя на дясното крило? На всичко отгоре в първия мач с ГФР бе контузен и Пушкаш. Либрих го подкоси в гръб, когато беше надигран. Така че вече ми липсваха Тот и Пушкаш. А ни предстояха две дяволски трудни срещи с Бразилия и Уругвай. Мачът с бразилците беше истинска война, няколко нокаута на игрището, след това невероятно сбиване в съблекалните. С Уругвай продължения...

Допълнителни 30 минути, които късаха нервите. Все пак на финала Пушкаш влезе в игра! Можех ли да не го пусна? На тренировките се чувствуваше добре, но дали щеше да издържи цял мач? Не беше ли получил комплекс? Това бе неговата първа контузия в живота! А сега трябваше отново да играе противив същия състезател, който го подкоси. Дилемата: без Пушкаш отборът няма да има същата си стойност; с Пушкаш, който може да не издържи целия мач, щеше да бъде още по-слаб! Как да постъпя? Кой треньор не би се огънал и не би поставил в отбора състезател от класата на Пушкаш, даже и контузен? Та нали Вече бяхме победили немците! Бяхме две класи по-добри от тях! Не подценявах противника, но не ми се побираше в главата, че могат да ни грабнат победата. Имах ли право да лиша капитана на отбора Пушкаш от участие във финала, който трябваше да постави венец на толкова години труд? Поставих Пушкаш. За поста дясно крило имах добра резерва, Тот I. Прехвърлих Цибор от дясното на лявото крило. Дали това бяха погрешни решения? Никой и никога не може да отговори на това. Също никой не може да потвърди, че всякакво друго решение щеше да ни донесе победата в този мач!

– Обвиняваха ме, че сме били прекалено сигурни в себе си. Но как да не бъдем сигурни, когато цялата битка беше обмислена в най-дребни подробности? Отборът беше дисциплиниран, тренираше интензивно и реализираше всички тактически задачи. На състезателите бяхме създали идеални условия. Хотел, храна, забавни програми, за да не мислят само за срещите, лекарско наблюдение. Когато се върнахме у дома, никой не се интересуваше от обективните причини, които изтъкнахме. Първо имахме по-труден път до финала, отколкото немците.

Трябваше да елиминираме два отлични южноамерикански отбора – Бразилия и Уругвай. Второ, през нощта преди финалния мач в градчето, където живеехме, се надсвирваха народни оркестри. Почти до сутринта никой не можа да заспи! Трето: състоянието на възбуда се усили още повече, след като не ни осигуриха безпрепятствено влизане в стадиона. Трябваше половин час да се бъскаме между тълпата, за да се доберем до съблекалните. И на последно място съдията толерираше твърдата, даже брутална игра на немците. Може ли тези факти лесно да се отхвърлят? В кой момент на борбата те нямаха значение? Аз и досега твърдя, че имаха, други смятат, че не трябва да се вземат под внимание.

– За какво да се призная за виновен? За това, че след като водехме с 2:0, нашата защита се поотпусна и това стана причина за две грешки, в резултат на които последва изравняването. Не предупредих защитниците, защото не предвидих такова развитие. След това момчетата не издържаха все по-натежаващата върху тях отговорност. Виждаха пред очите си евентуалното поражение и това ги парализираше, отнемаше им възможността да завършат точно нападателните акции. Те бяха толкова много, че вече не можеше да се разчита на ефикасност! Разбра се, можехме да играем рисковано! Като Хербергер в първия мач, когато постави срещу нас шест резервни играчи! Признавам, че ме надхитри. Можех да пусна на финала пет млади резервни състезатели, които не бяха участвували в изминалите тежки срещи. Щяха ли да изпълнят задачата? Нямаше ли напрежението да ги скове?

Последва дълга пауза. Густав Шебеш нямаше желание да говори повече. Зададох един последен въпрос:

– Бихте ли изиграли този мач втори път?

– Не, не бих искал мази среща да се играе отново. Не бих искал никога да преживявам този мач!

Дълго чаках срещата, в която да чуя мнението на противника на Шебеш за същия драматичен мач. Преди три години ми се удаде възможност да посетя студентското градче Хайделберг. Знаех, че на двадесет и няколко километра от Хайделберг в малкото селище Хоензахсе живее Сеп Хербергер. Обадих се по телефона и след като получих любезна покана, веднага тръгнах.

Тогава Сеп Хербергер беше вече на 74 години, отдавна пенсионер. Прие ме в дома си, целия украсен като музей с различни дипломи, знаменца и трофеи.





ПОСЛЕДНИЯТ МИГ ОТ РЕШИТЕЛНИЯ МАЧ ГФР – УНГАРИЯ ВЪВ ВАНКДОРФ ЗА СВЕТОВНО ПЪРВЕНСТВО ПРЕЗ 1954 Г. МАЙ С ТРЕПЕТ СЛЕДИ АКЦИЯТА НА ПУШКАШ, ХИДЕГКУТИ И КОЧИШ

ФРИЦ ВАЛТЕР, СЛЕД КАТО Е ПОЛУЧИЛ КУПАТА „ЖУЛ РИМЕ", ПРИЕМА ПОЗДРАВЛЕНИЯТА НА ПУШКАШ

Беше облечен в топъл спортен екип, с какъвто се представя националният отбор на ГФР и с какъвто е прекарал сигурно половината от живота си. Движенията му бяха енергични и само дълбоките бръчки издаваха възрастта му.

– Преди девет години разговарях с Густав Шебеш, който все още преживяваше силно загубата на шампионската титла. Мачът, който загуби срещу вас, още не може да му даде спокойствие. . .

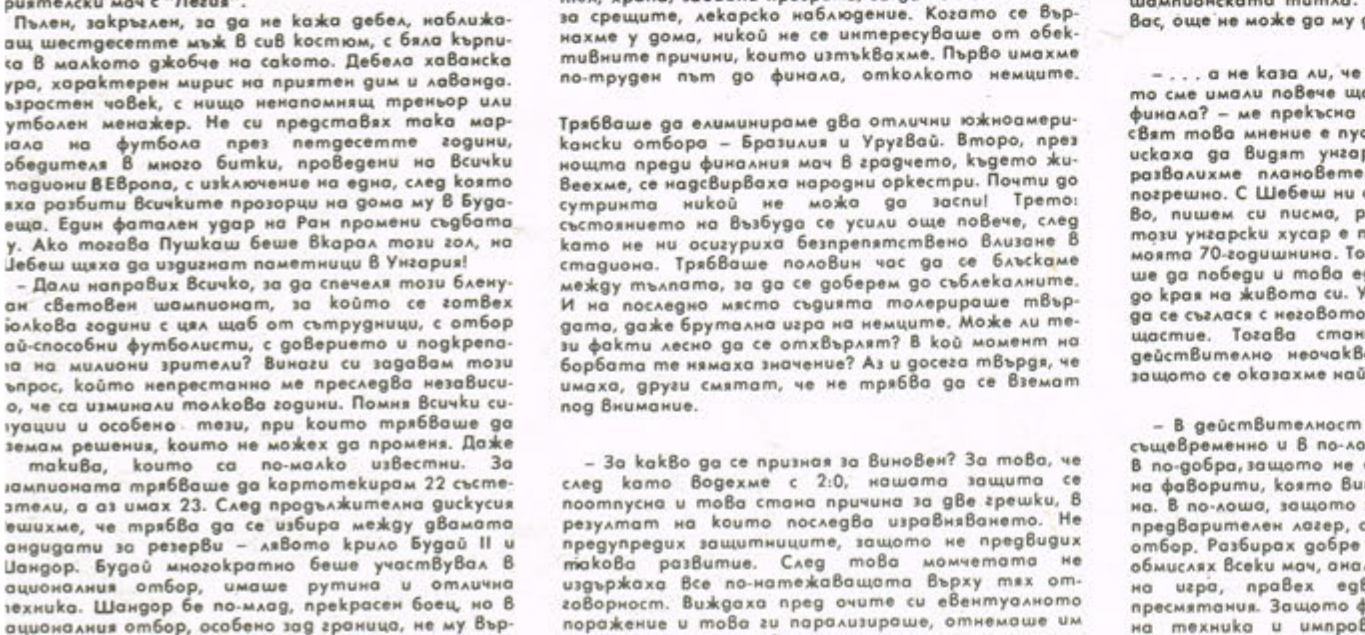
– . . . а не каза ли, че е изгубил мази среща, защото сме имали повече щастие и леки противници до финала? – ме прекъсна Хербергер. – Във футболния свят това мнение е пуснало дълбоки корени. Всички искаха да видят унгарците на трона, а ние им развалихме плановете. Моля, не ме разбирайте погрешно. С Шебеш ни свързва сърдечно приятелство, пишем си писма, разменяме си подаръци. Ето този унгарски хусар е подарък от Шебеш по случай моята 70-годишнина. Тогава само един от нас можеше да победи и това едва ли е повод да се мразим до края на живота си. Уважавам Шебеш, но не мога да се съглася с неговото мнение, че сме имали повече щастие. Тогава станахме световни шампиони действително неочаквано, но напълно заслужено, защото се оказахме най-добри.

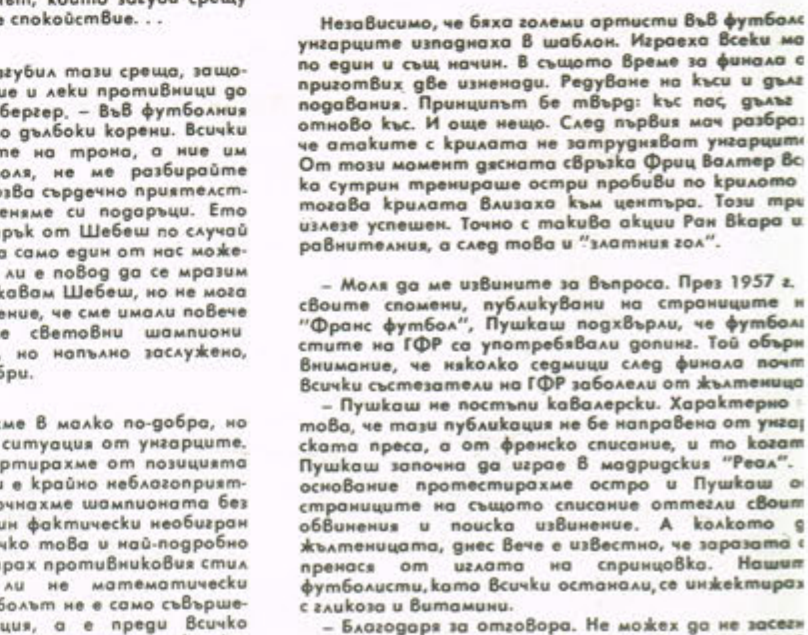
– В действителност бяхме в малко по-добра, но същевременно и в по-лоша ситуация от унгарците. В по-добра, защото не стартирахме от позицията на фаворити, която винаги е крайно неблагоприятна. В по-лоша, защото започнахме шампионата без предварителен лагер, с един фактически необигран отбор. Разбирах добре всичко това и най-подробно обмислях всеки мач, анализирах противниковия стил на игра, правех едва ли не математически пресмятания. Защото футболът не е само съвършена техника и импровизация, а е преди всичко колективна игра, с точно пресметната тактика, машина, която трябва прецизно да настроиш. Точно това успях да постигна.

– Нашият път до финалите беше много по-труден, отколкото изглеждаше на пръв поглед. Бяхме попаднали в една група с унгарците. Системата на елиминациите беше комплицирана и не предвиждаше като сега всеки да се срещне с всеки. За да продължим нагоре, ни бяха необходими две победи. Унгарците се наложиха над Южна Корея, а ние над Турция с 4:1. В случай, че загубехме от унгарците, а Турция победи Южна Корея, ни очакваше втори мач с турците. От него зависеше всичко. Това обяснение се налага, за да се разбере моят тактически план. Реших, че сме в състояние да победим втори път турците, и това беше много по-изгодно, отколкото една изтощителна борба с Унгария. Така "отписах" мача с унгарците. Срещу тях изкарах на терен шест резервни играчи. Рискувах страшно. На мача в Базел бяха дошли няколко хиляди запалянковци от ГФР, които ме освиркваха, когато видяха в състава на отбора толкова резерви. Нюрнбергският "Спорт-магазин" писа, че е възмутително немските футболисти така бързо да се примирят и да позволят загуба с цели осем гола! Загубихме мача, но разшифровахме унгарците. Убедихме се, че можем да преминем през тяхната отбрана и да им вкараме голове. Та моите нападатели успяха да отбележат три гола! Унгарците също понесоха загуба в този мач. Пушкаш получи контузия. Не съм съгласен, че това беше умишлен фаул. Либрих в едно твърдо единоборство се сблъска с Пушкаш. Всъщност контузията не беше тежка. Най-добрият довод за това е, че във финала Пушкаш взе участие. Спечелихме Втория мач с турците и с унгарците можехме да се срещнем едва на финала. Такава беше системата – това беше един плюс за нас. На моите футболисти бе необходимо да се опознаят взаимно. След всеки мач играехме по-добре.

– По пътя към финала унгарците срещнаха Бразилия и Уругвай. Мачовете им бяха тежки, но не трябва да се забравя, че южноамериканският футбол преживяваше голяма криза. В същото време ние победихме два действително големи фаворита – Югославия в елиминациите беше свършила наравно с Бразилия 1:1. В полуфинала победихме смятания за сигурен финалист Австрия, като с 6:1. Тази същата Австрия в борба за бронзовите медали победи Уругвай с 3:1. Така че нашите противници в никакъв случай не бяха по-слаби от тези на унгарците.

– И накрая – финалът. Сега вече не се страхувах от унгарците. Напротив, отлично се подготвих за тази коронна партия. В отбора си имах един футболист – Посипал, който отлично знаеше унгарски и разбираше всичко, каквото си говореха нашите противници по време на мача. Те не знаеха за това, гласно изказваха своите намерения и уговорки. Бяха удивени, когато много от техните акции не успяваха. Във футбола нападението винаги се сблъсква с отбраната. Унгарците имаха от





личени нападатели. Реших да им отговоря с масирано на защита. В тила изтеглих 8 играчи. Наредих персонално да се пазят двама нападатели – Пушкаш и Цибор. Либрих трябваше да се заеме с Пушкаш. Казах му: не се отделяй от него нито крачка! Пази го даже ако отиде в тоалетната! Не е вярно че след контузията Пушкаш не се чувствуваше добре. Шебеш не извърши грешка! Пушкаш игра Великолепно, даже вкара гол! Не можа да отправи повече точни удари, защото Либрих го преследваше като сянка. В същото време Шебеш сгреши, като постави Цибор на непривичен за него пост. Може да се правят различни промени, но да поставиш десния краен нападател на лявото крило, това не може да има добър ефект. Колмайер през цялото първо полувреме остана без работа, защото Цибор не знаеше какво да прави от лявата страна.

Независимо, че бяха големи артисти във футбола унгарците изпаднаха в шаблон. Играеха всеки мач по един и същ начин. В същото време в финала се приготвих две изненади. Редуване на къси и дълги подавания. Принципът бе твърд: към пас, дълъг отново къс. И още нещо. След първия мач разбрах, че атаките с крилата не затрудняват унгарците. От този момент дясната свръзка Фриц Валтер Бозик сутрин трениране остри пробиви по крилото – тогава крилата влизаха към центъра. Този трик излезе успешен. Точно с такива акции Ран вкара и равнителния, а след това и "златния гол".

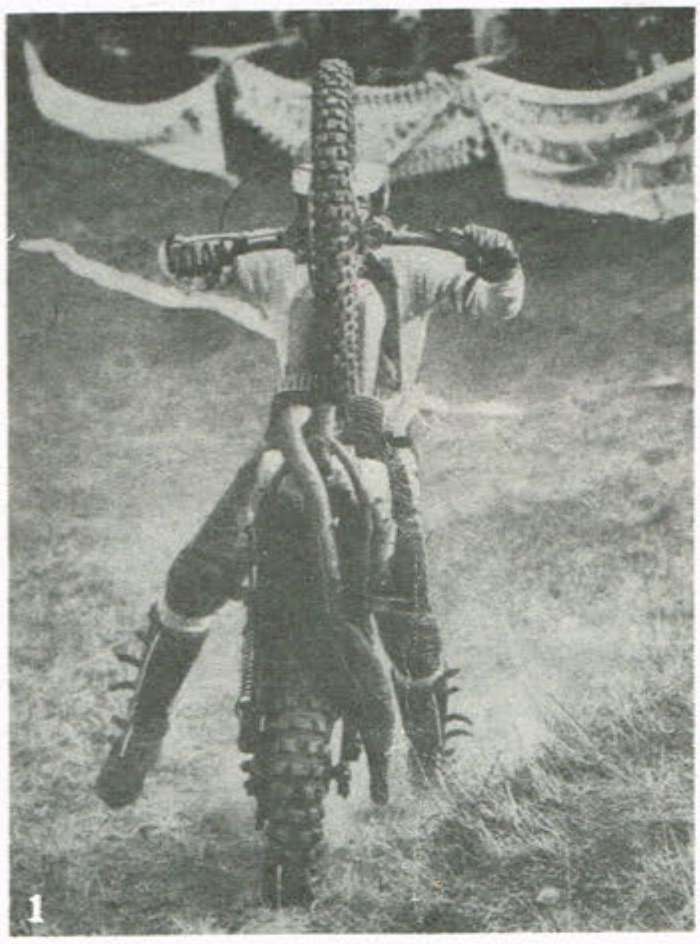
– Моля да ме извините за въпроса. През 1957 г. в своите спомени, публикувани на страниците на "Франс футбол", Пушкаш подхвърли, че футболистите на ГФР са употребявали допинг. Той обърна внимание, че няколко седмици след финала почти Всички състезатели на ГФР заболели от жълтеница.

– Пушкаш не постъпи кавалерски. Характерно е това, че тази публикация не бе направена от унгарската преса, а от френско списание, и то когато Пушкаш започна да играе в мадридския "Реал". В основание протестирахме остро и Пушкаш от страниците на същото списание отхвърли своите обвинения и поиска извинение. А колкото до жълтеницата, днес вече е известно, че заразата се пренася от иглата на спринцовка. Нашите футболисти, като всички останали, се инжектираха с глюкоза и витамини.

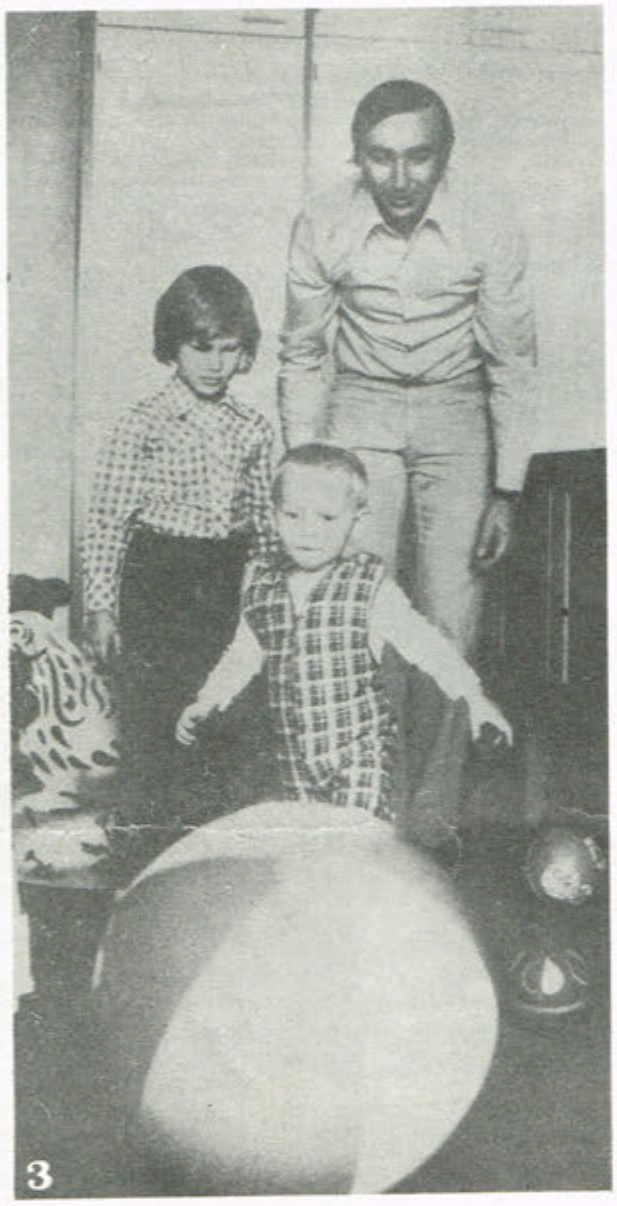
– Благодаря за отговора. Не можех да не засегна този въпрос, който на времето вдигна толкова шум.

Това е всичко, което след години успях да науча за големия мач. Когато напусках Хоензахсе, забелязах че улицата, на която живее Хербергер, се казва "Сеп Хербергерщрасе"! Колко малко липсваше на Унгария да кръстят улица на името на треньора и представителния футболен отбор. . .

екран







1 Една интересна сполука на пражкия фоторепортер Иржи Пекарек по време на последните за сезона мотоциклетни състезания: кой ще надделее – машината или човекът?

2 А тук всичко е ясно: велосипедът се подчинява безпрекословно в ръцете на Герхард Оберт (ГФР) – новия световен шампион по фигурно колоездене. (АП – БТА)

3 Едно от най-любимите занимания на чехословашкия национален вратар по хокей на лед Иржи Холечек е да ръководи спортните увлечения на дъщеря си Яна и по-малкия й брат Ирка.

4 В традиционните състезания на летене с хвърчило край Съсекс (Англия) за пръв път тая година участвуваха и жени. Скача се от площадка, висока близо 10 метра, а дължината на най-успешните полети е около 45 метра.



Старт

ЗА ВАШИЯ АЛБУМ

·АТЛЕТИК· БИЛБАО



Един от най-старите испански клубове, основан през 1898 г., шест пъти шампион на Испания и 22 пъти носител на националната купа. Най-голям международен успех: четвъртфиналист в турнира на европейските шампиони през 1957 г. Цветове – бяло, червено и черно.

Състав (от ляво на дясно): прави – Павич (старши треньор), Саес, Ирибар, Маро, Карлос, Гисасола, Виляр, Лараури, Х.Рохо, Арангурен, Зубиага и Гилермо (треньор); клекнали – Астраин, Биричинага (масажист), Игартуа, Леса, Ариета, Уриарте и Ф.Рохо.